

ГЛАС

ЛИСТ РЕПУБЛИЧКОГ
ФОНДА ЗА ПЕНЗИЈСКО
И ИНВАЛИДСКО
ОСИГУРАЊЕ

ОСИГУРАНИКА

ТЕМА БРОЈА: Измене и допуне Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености треба да обезбеде да Национална служба за запошљавање квалитетније и ефикасније пружа своје услуге

КОНТАКТ ЦЕНТАР

Радним данима
8-15h

0700/017-017

по цени локалног позива

011/3060-680

за позиве са мобилног
телефона и из иностранства

РЕШЕЊА И ЗА ВИШКОВЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Рођенданска анкета

Поштовани читаоци,

Овог месеца се навршило 46 година од почетка излажења часописа „Глас осигураника“. Тим поводом желели бисмо да сазнамо да ли сте задовољни нашим новинама, колико дуго нас пратите, који садржаји су вам омиљени, које информације су вам најкорисније, да ли бисте волели да уведемо неку нову рубрику...

Зато вас молимо да одговорите на следећа питања, заокружи-вањем броја испред одговора, и да попуњену анкету предате у

најближој филијали, служби или испостави Фонда ПИО или да је пошаљете поштом на адресу **РФ ПИО, Редакција „Глас осигураника“, Париска бр. 9, 11000 Београд**, са назнаком **АНКЕТА**. Читаоци који нас прате путем интернета анкету могу да одштапају и пошаљу на исти начин.

Хвала вам на сарадњи!
Редакција

1. Пол:

1. Мушки
2. Женски

2. Године старости:

1. Мање од 20
2. 21-35
3. 36-50
4. 51-65
5. Више од 65

3. Ниво образовања:

1. Непотпуна основна школа
2. Основна школа
3. Средња школа
4. Виша школа
5. Високо образовање

4. Живите у:

1. Граду
2. Селу

5. Којој категорији читалаца припадате?

1. Пензионери
2. Осигураници
3. Незапослени
4. Друго _____

6. Колико дуго читате „Глас осигураника“?

1. До пет година
2. Од пет до 10 година
3. Од 11 до 20 година
4. Од 21 до 30 година
5. Дуже од 30 година

7. Које садржаје највише пратите (које рубрике вам се највише допадају)?

1. Актуелности о правима из ПИО
2. Образовно-забавне рубрике
3. Активности пензионера широм Србије
4. Теме које се баве проблемом незапослености
5. Теме посвећене маргинализованим групама
6. Друго _____

8. На који начин долазите до наших новина?

1. На списку сам читалаца (стижу ми на кућну адресу)
2. У филијалама Фонда ПИО
3. Читам интернет верзију на сајту Фонда www.pio.rs
4. Читам их у удружењу /клубу пензионера
5. Друго _____

9. Да ли сте задовољни пруженим информацијама у „Глас осигураника“?

1. Да, у потпуности
2. Делимично сам задовољан/на
3. Нисам задовољан/на

10. Оцените „Глас осигураника“ оценом од 1 до 5:

1, 2, 3, 4, 5

Сугестије, коментари и предлози нових рубрика: _____

ИЗДАВАЧ: Републички
фонд за пензијско
и инвалидско осигурање

ДИРЕКТОР:
Драгана Калиновић

**ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ
УРЕДНИК:**
Весна Анастасијевић

РЕДАКЦИЈА:
Париска бр. 9,
11000 Београд,
e-mail: glasosiguranika@pio.rs

СЕКРЕТАРИЈАТ:
011/2030-745
факс: 2638-201

**ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
ЗА ВОЈВОДИНУ:**
Мирослав Мектеровић
Житни трг бр. 3,
21000 Нови Сад
021/487-7754,
021/487-7789,
факс: 021/6624-359,
e-mail:
miroslav.mekterovic@piovoj.rs

ШТАМПА:
Штампарија
Службени гласник

ОГЛАШАВАЊЕ:
011/2030-745

Рукописи и фотографије
се не враћају.

Електронско издање:
www.pio.rs/glasosiguranika

Марко Којић, Драгољуб Ђукановић, Александар Милошевић, Бранислав Митровић
и Светлана Селаковић

УПРАВНИ ОДБОР РФ ПИО

Нови вид сарадње Фонда са „Златаром”

Објекат на Златару последњих годину и по дана дат на коришћење уговором и анексом уговора Туристичко-спортској организацији „Златар” која је у обавези да уради комплетну техничку документацију везану за санацију, адаптацију и реконструкцију објекта

На седници Управног одбора РФ ПИО, одржаној 24. јуна, на дневном реду су била питања везана за имовину Фонда. На седници је усвојен предложени Правилник о изменама и допунама Правилника о располагању непокретностима РФ ПИО. Усвојен је и предлог одлуке о закључењу Уговора о пословној сарадњи између РФ ПИО и Туристичко-спортског центра „Златар” из Нове Вароши, а у уводном излагању Светлана Селаковић, заменик директора Фонда, детаљније је то објаснила.

– Наш објекат на Златару је у последњих годину и по дана дат на коришћење уговором и анексом уговора Туристичко-спортској организацији „Златар” из Нове Вароши. Сада доносимо потпуно нови уговор и уређујемо наше односе на један дужи период, то је период од 10 година, где би туристичка

организација била у обавези да уради комплетну техничку документацију која је везана за санацију, адаптацију и реконструкцију нашег објекта, што се односи на кров, грејање, мењање прозора, фасаду. Тако бисмо добили добар објекат који ће бити добро изолован, чиме би се смањили трошкови грејања и трошкови пословања. Након израде документације, на коју Фонд даје сагласност и прати корак у пројектовању и адаптацији, ТО Златар би била у обавези да уложи више од милион евра. Уредили смо раскидне услове у овом уговору тако да уколико се не уради све по пропису, не направи техничка документација, уговор се одмах раскида. Пошто је туристичку организацију основала јединица локалне самоуправе, добили смо од Пореске управе податак колика је тржишна вредност тог објекта, па смо тако дошли до суме коју су

дужни да уложе, а то је негде око 30 одсто процене вредности, што је по прописима минимум за улагање. Морам да нагласим да је уговор направљен тако да ни у једном тренутку не може бити штетан за Фонд – рекла је Светлана Селаковић.

Када се стекну законски услови и уколико ово постане здравствена установа, Фонд би у овај објекат слао пензионере на рехабилитацију.

Чланови Управног одбора такође су усвојили одлуку о покретању поступка давања у закуп објекта Специјалне болнице за рехабилитацију „Жубор” из Куршумлијске бање са припадајућим земљиштем, која је у власништву Фонда ПИО, а предвиђено је да се поступак врши прикупљањем писаних понуда јавним оглашавањем, као и поступак давања у закуп локала у Београду, у улици Господара Вучића.

Весна Кадиф

„ГЛАС ОСИГУРАНИКА“ НАПУНИО 46 ГОДИНА

Кроз деценије излажења

Овог месеца, 14. јуна, навршило се 46 година од излажења првог броја листа „Глас осигураника“. Под покровитељством тадашње Републичке заједнице социјалног осигурања радника Србије (која је обухватала пензијско, здравствено осигурање, социјалну и деčју заштиту), а на иницијативу тадашњег директора, Радета Борисављевића, покренут је лист с намером да буде „јавна трибина“ на којој ће проверени

Листаће досадашњих бројева „Глас осигураника“ као времеплов кроз систем социјалног осигурања

зналци из ове области износити и сучељавати мишљења, са које ће се чути и „реч“ обичних смртника, али и место на којем ће осигураници и пензионери бити подробно обавештавани о свим новинама у систему социјалног осигурања, посебно у области пензијско-инвалидског

и здравственог осигурања. Основана је и новинска установа „Глас осигураника“ и одлучено да лист излази петнаестодневно, у 20.000 примерака. Први број је штампан на 24 стране, продавао се на киосцима по цени од један динар, а могао је да се набави и у претплати. Годин

шња претплата за 24 броја износила је 20 динара за појединце, односно 12 за пензионере, а за радне организације 30 динара. Исте године, у децембру, дошло је до интеграције „Глас осигураника“ и „Пензионерског гласника“, који је издавао Савез пензионера Србије. Нешто касније листу се припојио и Билтен Завода за социјално осигурање, а од 1992. године и војвођански лист „Јавност“ сличног профила.

У стручној јавности је процењено да „Глас осигураника“ неће бити дугог века, што је демантовано чињеницом да постоји и 46 година касније.

Прелиставање бројева „Глас осигураника“ личи на право путовање времепловом кроз систем пензијско-инвалидског и здравственог осигурања.

На слици се види како је изгледао први број, а у архиви је сачуван и податак о првом

УЗ ПРВИ БРОЈ

● **ГЛАС ОСИГУРАНИКА** је лист који је данас почео да излази и чије странице први пут сада читате. О социјалном осигурању писали су и писале многи листови, али искључиво и свестрано о осигураницима и пензионерима и за њих писале **ГЛАС ОСИГУРАНИКА**.

Овај лист покреће и финансира Републичка заједница социјалног осигурања радника Србије. Ово самоуправљачко тело осигураника жели да преко листа покрене шире друштвене акције, да све сложеније проблеме много чешије него досад буду не само предмет посматрања социјалних осигураника, радних организација, пензионера и свих других, већ да се свима пружи могућност да равномерно суделују у одлучивању, или бар кажу шта мисле, шта предају или шта им не одговара, када је реч о решењима за чије су неколе најближе заинтересовани. Јер, време у којем су осигураници, пензионери и њихове организације биле обични посматрачи, привидно равнодушни према амбицијама других да одлучују и буду тумачи њихових мишљења, у много чему је превазиђено.

Име и презиме листа довољно јасно одређује и обавезују оне који ће га стварати. А то су уредништво и сви чланови-сарадници. Значи, његово садржајно обликовање је заједничка брига — ваша и наша.

ГЛАС ОСИГУРАНИКА са посебном пажњом пратиће рад самоуправљања социјалног осигурања и здравства и настојаће да буде свестран информатор у оба правца: да члановима самоуправе пренеси жеље, иницијативе, критике и ставове осигураника, пензионера, радних, друштвено-политичких и других организација, а да с друге стране објективно бележи делатност самоуправљања. Мислимо да ће то бити најбољи усмеривач на путу ка унапређењу самоуправљачке праксе и њеном обогатавању.

Обавештавамо вас о припремама и променама прописана о социјалном осигурању, шта они треба да значе за осигуранике и пензионере, за предузећа и установе, обратимо се правично и предлоге и мишљења, да бисте на тај начин могли да допринесете доношењу целосходних и ефикаснијих прописа, за боља положаја осигураника и унапређење социјалног осигурања.

На страницама **ГЛАСА ОСИГУРАНИКА** наћи ће своје место пракса и искуство из завода за социјално осигурање, здравствених установа, предузећа и установа, затим из Скупштине осигурања радника Србије, из радних, друштвено-политичких и других организација и свих непоменутих, који се баве социјалним осигурањем. Бележићемо препреке и успехе, како бисмо гласили него досад, истинан оне вредности, а и негативности, које жуче, односно унапређују ову значајну област нашег живота.

Велики део простора у листу, молимо вас да ово имате у виду, намеравамо непосредно да отворимо осигураницима и пензионерима. Нису усамљени примери безобзирног и неумереног односа према осигураницима и пензионерима, на је због тога и мучотрпни, а некад и недостојан пут до остварења загарантованих и заслужених права. Трудимо се да у таквим случајевима учествуемо на савест одговорних лица.

Наши сарадници — познати стручњаци покушаће да вам пруже одговоре, препоруке и савете на ваша питања и захтеве. Настојаћемо да **ГЛАС ОСИГУРАНИКА** у том смислу буде ваша специјализована трибина.

Уверени смо да ће жеље и намере бити обострано прихваћене и остварене. Читачи овог листа имаће увек у виду да је то лист осигураника и за осигуранике.

То су наше поруке за први број. Остало ћете прочитати настајући страницама **ГЛАСА ОСИГУРАНИКА**, чији ћете пријатељи, читаоци и сарадници постати.

СА РЕЧИ НА ДЕЛА

● Републичка Извршна веће Скупштине СР Србије на седници од 11. јуна 1969. године разматрао је и усвојио Тезе за доградњу и усавраћавање система инвалидског и пензијског осигурања.

Тезе су значајна доприносила да успешније и ауторичније решавање најжурнијих питања из ауторичног осигурања. Ове Тезе, које је обрадила посебно комисија Извршног већа, биће достављене Скупштини СР Србије на разматрање и усклађено буду прихваћене до ставље се радним организацијама и осигураницима, синдикалним и другим заинтересованим организацијама на оцену и мишљење, у поредо са савезним тезама о инвалидском и пензијском осигурању.

Тезе за доградњу и усавраћавање система инвалидског и пензијског осигурања резултат су организованог, аналитичког и студентског рада заинтересованих органа и стручњака из ове области, с тим што су прве идеје и контуре система ауторичног осигурања утврђене у другој половини 1967. године. Тада је Скупштина Републичке заједнице социјалног осигурања формирала комисију за израду ком планског материјала за решавање основних системских питања из ове области организовањем друштвене заштите.

Основни разлози, којима се руководио Скупштина Републичке заједнице социјалног осигурања СР Србије да формира посебну комисију, су у томе што се у спровођењу инвалидског и пензијског осигурања налазило на многобројне тежкоће. Нарочито се сматрало да садашњи систем — јавног и пензијског осигурања није у целини усклађен

са друштвено-економским основама, јер права из ауторичног осигурања нису усклађена са улагањем осигураника, а буџетским начином финансирања не може се прихватити као трајно и стабилно решење за обезбеђење потребних средстава за исплату пензија и других права из ауторичног осигурања.

НЕПОСРЕДНИЈЕ УЧЕШЌЕ ОСИГУРАНИКА У ОДЛУЧИВАЊУ

Скупштина Републичке заједнице социјалног осигурања СР Србије сугерисала је на којим основним концепцијама и на једним поставкама треба предложити тезе за нови систем инвалидског и пензијског осигурања. Инаме, претходно је заузето становиште да у систему инвалидског и пензијског осигурања треба нарочито обезбедити доследну примену начела међузависности права и улагања, шире и неограничене учешће осигураника и радних организација у одлучивању у основним питањима инвалидског и пензијског осигурања и у управљању средствима и у управљању средствима фондова, стабилност и ликвидност фондова инвалидског и пензијског осигурања уз стабилно и ауторично јачање резерви са циљем обезбеђења допунских извора прихода из камата, сигурности осигурања у погледу материјалног положаја у случајевима губитка или смањења радне способности и створа-

претплатнику. Био је то пензионисани адвокат из Новог Сада Лазар Хаџић.

Иначе, у време када се први број „Глас осигураника“ појавио на киосцима, пензије су се исплаћивале унапред, на почетку месеца, а прва пензија се рачунала на основу петогодишњег просека зарада.

У том периоду у Србији је било 1,4 милиона запослених и 378.000 пензионера. Однос активних и пензионисаних радника био је 3,7:1.

Година 1974. је донела много промена у целој земљи, а оне нису мимоишле ни лист. Променом Устава и конституисањем самоуправних интересних заједница, одвајају се пензијско и здравствено осигурање и деčја

заштита. Престаје да постоји Новинско-издавачка радна организација „Глас осигураника“, али остаје да функционише истоимени лист чија је редакција сада непосредно везана за СИЗ.

Наредна деценија остала је упамћена као златно доба пензијског осигурања. Однос оних који издвајају пензијске доприносе и који их троше и даље је изузетно повољан – ишао је и до безмало 4:1. Доприноси су се уплаћивали редовно, било је незамисливо да неко предузеће не измири обавезе за пензије својих радника. Пензионери су примали регрес, издвајала су се средства за станове оних који их нису добили у току радног века. У пензијској каси је у сваком тренутку у обавезној резерви било пет месечних пензија. И поред тога, приходи су били већи од расхода, па се на крају године део средстава враћао привреди, чега се многи и данас радо сећају. Пензионерски динар уграђивао се у објекте широм Србије.

Према слободним проценама, тих година је у објекте широм Србије уложено више од пет ми-

Аутопут Београд – Ниш

лијарди евра. Изграђено је 28 РХ центара. Тако је, на пример, у Завод на Златару уложено око 26 милиона евра, у Чиготу на Златибору – 24 милиона, Завод у Нишкој бањи више од 21 милион евра... Финансирана је изградња 225 здравствених установа, међу којима је и Клинички центар Србије. Средства су издвајана и за побољшање услова рада у 409 предузећа, од чега је 20-ак рудника, а улагана су и у заштитне радионице, водопривреду, домове пензионера и старих, националне паркове...

Само да подсетимо да Фонд данас улаже напоре да ову имовину врати под своје окриље.

Двадесети рођендан „Гласа

осигураника“ обележила је најава тежих времена. Наилазе године санкција, рата, распад земље... тешко време и за пензионере и за осигуранике. Број запослених стагнира и смањује се, а број пензионера расте (2,56 милиона запослених и 916.000 пензионера, однос је 2,8:1). Пензијска каса све се теже пуни. Пензије касне, све мање вреде, запослени масовно одлазе на принудне одморе и зараде су све ниже. Држава је чинила велике напоре да колико-толико заштити пензионере од свих тих потреса.

Многима је још у сећању хиперинфлаторна 1993. када су се пензије усклађивале и исплаћивале

Центар „Сава“

наре. У просеку, по 30 динара, најнижа пензија је износила 20 (старосне и инвалидске), за пољопривреднике 14 динара, а највиша 107,7 динара. Без обзира на све тешкоће, „Глас осигураника“ излази редовно.

До прославе 30-годишњег јубилеја, 1999. године, „Глас осигу-

вале недељно, а на чековима једва било места да се испише износ – просечна пензија је на крају износила невероватних девет билиона динара. Али, у јануару 1994. пензионери су били први који су примили нове ди-

гураника“ је изашао 730 пута на 14.500 страница на којима је објављено око 30.000 новинарских прилога са око 20.000 фотографија. За све то заслужно је око 300 новинара – спољних сарадника.

Дирекција Фонда ПИО

Почетак новог миленијума носи велике промене у систему пензијског и инвалидског осигурања. „Глас осигураника“ детаљно прати и информисе о свим новостима.

Консолидацијом три фонда – запослених, самосталних делатности и пољопривредника – оснива се јединствен фонд (2008), коме се 1. јануара 2012. године прикључује и дотадашњи војни фонд – СОВО, тако да су сада сви осигуранци и корисници под истим кровом. Садржај листа обогаћен је темама које су од интереса за предузетнике, власнике фирми, адвокате, приватне лекаре, пољопривреднике, војна лица.

Данас, после 46 година, „Глас осигураника“ је модеран часопис у боји који излази једном месечно у тиражу од 23.000 примерака и одавно се дистрибуира бесплатно. Као увек добро обавештен и поуздан извор информација, „Глас осигураника“ се све чешће цитира у медијима, а листа оних који желе да га примају све је дужа. Запослени у редакцији листа настоје да остане актуелна похвала изречена на обележавању 40 година излажења: „Лист делује информативно и едукативно на читаоце и редакција максимално професионално обавља свој посао. У предстојећим реформама лист ће сигурно бити главни извор информација за све нас, до сваке куће ће моћи да стигне разумљиво тумачење свега што се током реформе догађа захваљујући Гласу осигураника“. **Г. О.**

ЛЕКАРИ ФОНДА ПИО У ГЕРОНТОЛОШКИМ ЦЕНТРИМА

Специјалистички прегледи за најстарије

Фонд ће дати свој допринос и неке своје капацитете ставити на располагање геронтолошким центрима, поготово у Београду за почетак, а затим и мобилним екипама по целој Србији

Министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Александар Вулин, приликом недавног обиласка Геронтолошког центра Шабац најавио је акцију током које ће лекари вештачи Фонда ПИО обилазити геронтолошке центре у Србији и корисницима пружати услуге специјалистичких прегледа. Ова акција је управо из Шапца и кренула, где су лекари Фонда обавили кардиолошке и офталмолошке прегледе корисника. Др Дика Кајевић, директор Сектора за медицинско вештачење Фонда ПИО, појаснио је за „Глас осигураника“ ову акцију.

– Министар Вулин је подржао нашу иницијативу за спровођење

Др Дика Кајевић

ње ове акције, а суштина је да се у оквиру истог министарства повежу службе које могу да помогну једне другима. Тако ће Фонд дати свој допринос и неке своје капацитете ставити на располагање геронтолошким центрима, поготово у Београду за почетак, а затим и мобилним екипама по целој Србији – каже др Кајевић.

Са Геронтолошким центром Београд већ је договорена конкретна сарадња.

– Поред Београда, ступићемо у контакт са свим геронтолошким центрима у Србији које бисмо могли да покријемо, а затим ћемо оформити мобилну екипу офталмолога и других лекара по потреби који би могли да помогну у дијагностици и лечењу корисника геронтолошких центара – објашњава др Дика Кајевић, директор Сектора за медицинско вештачење РФ ПИО.

У Геронтолошком центру Шабац заинтересованим корисницима пружени су прегледи офталмолога мобилном апаратом, као и прегледи кардиолога, а сада се ради на логистици, односно на стварању предуслова за даљи рад на терену, који ће, како се најављује у Фонду, почети врло брзо.

В. Кадић

КОНКУРС ЗА БЕСПЛАТНУ РЕХАБИЛИТАЦИЈУ УСПЕШНО ЗАВРШЕН

Војвођани први отишли у бање

Још један конкурс за бесплатну рехабилитацију пензионера у бањама и лечилиштима Србије о трошку Фонда ПИО успешно је окончан. Да подсетимо, за ову намену је ове године издвојено 348.980.000 динара, а на основу просечних цена у бањским лечилиштима процењено је да ће 11.227 пензионера моћи да искористи ово право током 2015. године.

Нешто мање од 38.000 пензионера са територије целе Србије послало је своје пријаве – на подручју уже Србије конкурисало је 30.827 корисника, од тога највише бивших запослених, 26.796, затим 2.454 пензионисаних пољопривредника, док се из категорије самосталних делатности на конкурс пријавило 1.577 пензионера. На територији АП Војводине пријаве је послало 6.989 пензионера свих категорија.

Уговори су закључени са све 24 бање, коначне ранг листе су објављене, а корисници који су остварили ово право се увелико обавештавају о упућивању на бесплатну ре-

хабилитацију. Ове године ће први пут сваки корисник поред информације која бања му је додељена, бити обавештен и о томе из којих области се у бањи пружају услуге, односно за шта је бања специјализована, као и о спецификацији услуга које ће му бити пружене у периоду рехабилитације. Списак области се разликује у зависности од тога о којој бањи је реч, па се може односити на физикалну медицину, ендокринологију, урологију, реуматска обољења итд., док је спецификација услуга за сваку бању иста и подразумева: лекарски преглед приликом пријема са формирањем историје болести, основне и циљане лабораторијске анализе, редовне визите од стране одељењског лекара сваког радног дана, а током поподнева, ноћи и нерадним данима присутног дежурног лекара, затим све терапијске процедуре из области за које је бања специјализована, при чему број и врста дневних терапија зависе од општег стања и клиничког налаза на прегледу, а

може бити најмање три врсте терапија, као и формирање отпусне листе.

Према проценама на основу одређених средстава као и сразмерно броју корисника, право на бесплатну рехабилитацију би ове године требало да искористи 2.993 корисника пензије са подручја Београда, 2.948 пензионера из Војводине, 5.049 из уже Србије и 237 корисника пензије са територије АП Косово и Метохија.

Своје кофере први су спаковали корисници пензије из Сремске Митровице и упутили се у Бању Врдник. Поред њих, још око 300 војвођанских пензионера током јуна боравило је у бањама „Јунаковић“ у Апатину, Врдник, Кањижа, „Русанда“ у Меленцима, као и на Златибору. Највећи број пензионера из Београда боравиће у Бањи Ковиљачи.

У току је обавештавање корисника о упућивању на бесплатну рехабилитацију, а датуми одласка, као и до сада, договарају се у складу са расположивим терминима у бањама и РХ центрима.

В. Кадић

ДОБРОВОЉНО ПРИСТУПАЊЕ ОБАВЕЗНОМ ОСИГУРАЊУ

И незапослени може бити осигураник

Законом о пензијском и инвалидском осигурању, тачније одредбама члана 15, омогућено је свим заинтересованим лицима да сами уплаћују доприносе за пензијско и инвалидско осигурање. Сва лица која су на овај начин укључена у осигурање, у периоду његовог трајања остварују стаж осигурања који је изједначен са другим основима осигурања и урачунава се како за испуњење услова за стицање права на пензију, тако и за утврђивање месечног износа пензије, али оно не обухвата и здравствено осигурање.

Потребни услови

Закон прописује одређене услове за укључивање у осигурање који морају да буду испуњени. Пре свега, лице које подноси захтев за стицање својства осигураника по члану 15 Закона о ПИО, мора да има пребивалиште у Републици Србији. Такође, то лице не може да буде корисник права на пензију, или осигураник по било ком другом основу. То практично значи да је добровољно укључење у обавезно осигурање доступно само оним грађанима који нису већ стекли право на било коју врсту пензије и који нису запослени, односно не обављају самосталну, или пољопривредну делатност. У току поступка који се води по захтеву будућег осигураника, ове чињенице се обавезно проверавају. Ако се утврди да подносилац захтева има регистровану пријаву на осигурање која, из било ког разлога није „затворена“ одговарајућом одјавом, неопходно је претходно спровести поступак који се односи на то осигурање, како би се са сигурношћу утврдило да је оно заиста престало.

Уколико се ради о самосталној делатности, од осигураника ће се тражити да достави доказе из надлежног регистра (најче-

шће од Агенције за привредне регистре) да самосталну делатност више не обавља, док у случају да је у питању запослење, правна ситуација може да буде и доста компликованија. Наиме, многи послодавци су престали са радом, а да нису претходно испунили своје законске обавезе и одјавили запослене са осигурања. У таквим случајевима потребно је прибавити све расположиве доказе о трајању запослења (радна књижица са уписаним стажом, решење о престанку радног односа, решења о годишњим одморима, оверена здравствена књижица и сл.) да би се регистровала одјава са осигурања. Такође, проверава се и да ли је код осигураника већ наступио неки од осигураних случајева по основу којих се остварује право на пензију.

На пример, уколико је код осигураника већ утврђен потпуни губитак радне способности, али он нема минималних пет година стажа осигурања које Закон прописује као услов за стицање права на инвалидску пензију, осигураник ће моћи да стекне својство добровољног осигураника, али му се стаж навршен по том основу неће сабирати у стаж потребан за остваривање права на инвалидску пензију. Наиме, Законом је прописано да уколико је неки од осигураних случајева већ наступио, лице може да стекне својство осигураника само за случајеве који нису наступили. У нашем примеру, осигураник који има потпуни губитак радне способности, може на овај начин да оствари стаж осигурања по основу ког ће остварити само право на старосну пензију, када испуни услове за утврђивање тог права.

Закон прописује и да се својство осигураника стиче најраније 30 дана пре подношења захтева. Дакле, није могуће повезати стаж у неким ранијим

периодима када је осигураник био незапослен. Подносилац на обрасцу захтева обавезно наводи датум од којег жели да стекне својство осигураника, при чему је потребно да узме у обзир и ову законску одредбу. Уколико је од престанка претходног осигурања прошло више од 30 дана, стаж неће моћи да буде „повезан“, о чему сви заинтересовани треба да воде рачуна и да пазе да не пропусти рок за подношење захтева. Ово је веома важно у случајевима подносилаца захтева за признавање права на старосну пензију, који нису потпуно сигурни да имају довољно стажа осигурања за утврђивање тог права, а престало им је осигурање – најчешће радни однос. Такви осигураници могу уз захтев за пензију да поднесу и захтев за укључивање у добровољно осигурање, условно, при чему ће им се својство осигураника утврдити само у случају да без тог стажа услови за пензију нису испуњени, а у минимално потребном трајању за испуњење услова.

Једна од 13 основица

При подношењу захтева за добровољно приступање обавезном осигурању, на захтеву се наводи и основица за коју се лице опредељује, а на коју ће плаћати доприносе за ПИО. Основ за одређивање основице осигурања је просечна зарада запослених у Републици Србији у кварталу који претходи подношењу захтева, а подносилац захтева се опредељује за проценат од тог основа који не зависи од стручне спреме, а може да буде у распону од најмање 35 одсто до максимално петоструког износа просечне зараде у Републици. На основу изабране основице, одређује се месечни износ доприноса, а та основица ће утицати на месечни износ пензије. Уколико подносилац

Мирослав Мирић

захтева није потпуно сигуран за коју би основицу осигурања требало да се определи, најбоље је да се консултује са запосленима у РФ ПИО, који ће му дати савет у односу на планирано трајање добровољног осигурања, као и у односу на зараде које је то лице остварило по другим основима, а које су већ регистроване у матичној евиденцији. По подношењу захтева за укључивање у осигурање, доноси се решење које се подносиоцу доставља на адресу пребивалишта. У том решењу наведен је датум почетка осигурања, изабрана основица и месечни износ доприноса, као и број рачуна на који се допринос уплаћује, са позивом на број који се уписује на уплатницу. Уколико у току трајања осигурања лице одлучи да промени основицу осигурања, то је могуће учинити подношењем одговарајућег захтева, с тим што се основица мења од дана подношења таквог захтева па је и о томе потребно водити рачуна.

Добровољно обавезно осигурање траје све док се решењем не утврди његов престанак, најчешће по захтеву самог осигураника. Престанак осигурања може се утврдити и по службеној дужности, у случају да осигураник стекне својство осигураника по неком другом основу. Подношење захтева за пензију сматра се и захтевом за престанак добровољног осигурања, с тим што ће се у том случају утврдити трајање осигурања до стицања услова за утврђивање права. Сваки осигураник који сам уплаћује доприносе, може у организационим јединицама Фонда да затражи проверу уплаћених доприноса, како би знао до ког датума су доприноси плаћени, односно да ли постоји дуг по том основу.

Мирослав Мирић

Ваучери за летовање у Србији

Влада Србије усвојила је Уредбу о условима и начину доделе средстава за подстицање развоја домаћег туризма, која предвиђа поделу ваучера за субвенционисано коришћење услуге смештаја у угоститељским објектима у Србији, у трајању од најмање пет ноћења.

Право на добијање ваучера, чија ће појединачна вредност бити 5.000 динара, имају пензионери, незапослени, корисници права на туђу помоћ и негу, запослени чија примања не прелазе 60.000 динара и ратни војни инвалиди са примањима нижим од 60.000 динара.

Заинтересовани грађани из поменутих категорија пријаве за ваучере моћи ће да подносе преко шалтера ЈП „Пошта Србије“, а персонализовани ваучери са високим степеном заштите биће достављани препорученом поштом на кућне адресе.

Министарство трговине, туризма и телекомуникација упутило је 22. јуна јавни позив угоститељима да се пријаве за учешће, односно пружање услуге смештаја. Период коришћења ваучера је од 1. августа до 20. новембра 2015. године

Прокупље: помоћ угроженима

Овогодишњим буџетом општина Прокупље наменила је 13 милиона динара помоћи најугроженијем становништву – претежно старачким домаћинствима на градском и сеоском подручју. Седам милиона динара

два милиона, а за помоћ у храни на терену и приградским срединама четири милиона динара. Испорука дрва требало би да почне ускоро, тако да ће најугроженији знатно пре зиме бити обезбеђени.

усмерено је за потребе народне кухиње, па ће уместо досадашњих 300 убудуће на један топли оброк дневно моћи да рачуна 400 породица. За огрев, углавном дрва, обезбеђена су

До сада је помоћ у храни већ два пута подељена и уручено је 300 пакета животних намирница, а до краја године Црвени крст ће организовати још две такве акције.

Предузетништво у сенци сиве економије

Опште удружење предузетника Кикинда (ОУПК) на својој годишњој скупштини констатовало је, између осталог, да је од око 1.200 регистрованих радњи у овој општини њих око 500 у блокади. Предузетништво је у сенци сиве економије, а да би се такво суморно стање променило, неопходно је остварење боље сарадње са локалном самоуправом. Локална самоуправа је већ финансирала рад секретара Општег удружења предузетника Кикинда које има седамдесетак чланова. Општина ће помоћи и обнављање саветовалишта за предузетнике. Оно ће и убудуће упућивати предузетнике у законске прописе и бити при руци приликом организовања пословања.

И ове јесени у оквиру привредно-туристичке манифестације неће изостати Мини сајам предузетништва у Кикинди. Удружење предузетника је организатор и учесник бројних хуманитарних акција.

Најбоље робне марке из Србије

Привредна комора Србије, Министарство трговине и лист „Привредни преглед“ изабрали су 24 најбоље робне марке на домаћем тржишту – учеснике акције „Најбоље из Србије 2014“. Слоган овогодишњег, једанаестог такмичења био је „Најбоље је у људима“, а на конкурс се пријавило 160 робних и корпоративних брендова.

Бамбијева „Плазма“ најбољи је робни, а „Сарпех“ корпоративни бренд у категорији хране. У домену пића, награда је припала „Јелен“ пиву, као најбољем робном, и „Нектару“, као најуспешнијем

корпоративном бренду. У категорији трајних потрошних добара прва робна марка је „Металац“ бојлер, а корпоративна „Форма идеале“. Пробиотик компаније „Иванчић и синови“ првоизабрани је на листи робе свакодневне потрошње, у категорији хемија, козметика и фармацеутски производи, док је вршачки „Хемофарм“ најбољи корпоративни бренд. У категорији обућа и одећа победио је „PS Fashion“ из Чачка, као робни бренд, а компанија „Мона“ понела је титулу првог корпоративног бренда Србије.

„Тигар“ обућа из Пирота најбоља је робна марка производних добара и пословних услуга, док је НИС најбоље корпоративни бренд у истој категорији. Као најбоља локална робна марка, награду је освојио „Сарпех“ из Србобрана, а за најбољи бренд са заштићеним географским пореклом награђено је Пољопривредно газдинство Ђурум из Футога – за футошки кисели купус.

Титулу „Најбоље из Србије“ за најуспешније увођење новог бренда понело је предузеће „Алфа-плам“ из Врања за бренд „Сомто“, а најбоља трговинска робна марка је „Премија“ компаније „Делес Србија“.

Мајска зарада 43.964 динара

Просечна нето зарада у Србији у мају била је 43.964 динара и то је номинално нижа за 3,6, а реално за 3,3 одсто од просечне зараде исплаћене у априлу, објавио је Републички завод за статистику (РЗС). Како се наводи у саопштењу, просечна зарада без пореза и доприноса исплаћена у мају 2015. године номинално је нижа за 0,5, а реално за два процента него нето просечна зарада исплаћена у истом месецу прошле године. Према подацима РЗС, просечна бруто зарада, с порезом и доприносима, исплаћена у мају износила је 60.487 динара. У односу на просечну зараду исплаћену у априлу номинално је нижа за 3,3, а реално за три одсто. Та зарада је номинално нижа за 0,8 а реално за 2,3 одсто од просечне зараде исплаћене у мају 2014. године.

Просечна зарада без пореза и доприноса исплаћена у периоду јануар–мај 2015. године номинално је нижа за 0,4 и реално за 1,6 одсто у поређењу са просечном зарадом без пореза и доприноса исплаћеном у истом периоду 2014. године.

Одржана трећа Дорђолијада

Под мотом „У здравом телу здрав дух“, на теренима Спортског друштва „Дорђол“ подно Калемегдана одржана је трећа Дорђолијада спорта, здравља и културе трећег доба.

На спортско-рекреативном такмичењу одржаном 13. јуна, упркос високој температури, окупило се више од 350

посетилаца, учесника и гостију. Такмичило се око 100 екипа са 250 такмичара из 25 општинских и гранских удружења, друштва старих лица, организација инвалида из Београда и Србије.

Учествовали су и представници пензионера Републике Српске који су поздрављени бурним аплаузом.

Велико интересовање је било за допунске садржаје ове манифестације, а посебно за Дечји маратон на 20.000 милиметара под мотом „Баке и деке уз бате и секе“ и Прву међугенерациску ликовну колонију Дорђолијаде 2015 на тему „Мој Београд“.

Такмичење је реализовано у пет спортских дисциплина на стадиону ФК „Дорђол“ Стари град, и то: пикадо, фудбал – пенали на мале голове без голмана са растојања од 10 метара, кошарка – слободно бацање лопте у кош, боћање и шах.

Најбољим такмичарима уручене су медаље, а победничким екипама у свим спортским дисциплинама пехар треће Дорђолијаде, спорта, здравља и културе трећег доба. Уручене су и захвалнице удружењима и друштвима који су учествовали на овој манифестацији.

Највише трошимо на храну

Према подацима Републичког завода за статистику, просечни месечни приходи домаћинства у Србију у првом кварталу 2015. године износили су 58.800 динара, а издаци – 60.295 динара. То су резултати анкете која је обухватила 1.611 домаћинстава.

Приходи у новцу чинили су 95,5 одсто укупно расположивих средстава домаћинства, а 4,5 одсто су били приходи у природи. Највећи удео у примањима били су приходи из редовног радног односа – 48 одсто, од пензија – 29,2 одсто, приходи од пољопривреде, лова и риболова – 4,5 одсто и остала примања – 4,5 одсто.

У издацима домаћинства трошкови за храну и безалкохолна пића су износили 34,9 одсто, трошкови за становање, воду, струју, гас и остала горива били су 17,1 одсто, за транспорт 9,3 одсто, остале личне предмете и услуге 5,8 одсто, одећу и обућу 5,4 одсто, комуникације 5,3 одсто, здравље 4,5 одсто и за опрему за стан и текуће одржавање 4,5 одсто.

Сертификати за куваре

После четворомесечног стручног оспособљавања за куваре, у организацији Центра за образовну делатност Дома културе „Стеван Мокрањац“ у Неготину, полазницима који су са успехом савладали тајне кулнарства додељени су сертификати о успешно завршеном занату. Новопечени куваре ће своја знања ускоро почети да примењују у локалима широм Крајине, а неки од њих и у иностранству. До сада је тзв. мајсторско писмо о савладавању овог перспективног заната добило тридесетак Крајинаца.

Златарфест 2015

Туристичко-спортски центар Златар уз подршку општине Нова Варош од 23. до 26. јула организује манифестацију „Златарфест 2015“. Циљ ове манифестације јесте промоција туристичких и привредних потенцијала златарског краја, као и употпуњавање туристичке понуде Нове Вароши. У склопу фестивала биће одржана „Златарска сиријада“,

„Сабор певања извика“, избор најбоље хељдопите, Златарска регата и изложбено-продајна манифестација „Златне руке Златара“. Посебан догађај биће изложба меда и пчелињих производа са Златара.

За љубитеље спорта биће организовано мноштво рекреативних активности – меморијални турнир у уличном баскету „Бранко Грбић“, турнир у малом фудбалу, кик боксу, одбојци на песку... Биће организована бицикличка трка и купање на Златарским језерима, као и богат музички и сценски програм на градском тргу.

Решења и за вишкове запослених

Законом о измени Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености, који је ступио је на снагу почетком маја ове године, детаљно се уређују услови за остваривање права на новчану накнаду за случај незапослености и спречава злоупотреба приликом примене закона у пракси. Нови закон ставља акценат на активну улогу незапослених и нуди могућност дефинисања нових политика запошљавања, а утврђен је и нови концепт јавних радова. Детаљнија објашњења законских новина потражили смо од Љиљане Џувер, помоћнице министра у области запошљавања у Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Које су најзначајније новине које доноси Закон о измени Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености и на кога ће се те измене највише одразити, шта су били основни разлози да се закон мења?

– Основни разлог за предлагање измена и допуна закона јесте детаљније уређивање појединих питања у циљу ефикаснијег спровођења овог закона у пракси. При томе је фокус измена био усмерен на два циља: обезбеђивање активне улоге незапослених лица као оних који траже запослење и побољшана улога Националне службе за запошљавање у пружању услуга, као и детаљније утврђивање и прецизирање појединих термина и појмова ради несметане примене у пракси – каже Љиљана Џувер, помоћница министра за запошљавање у Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. Она наглашава да измене и допуне закона треба да допринесу и јачању улоге Националне службе за запошљавање у раду са послодавцима и незапосленим лицима, односно да обезбеде да НСЗ квалитетније и ефикасније пружа своје услуге, али и да доведу до појачане активности оних који траже посао.

У циљу рационализације, законом је утврђено смањење броја чланова Управног одбо-

Измене и допуне Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености треба да обезбеде да Национална служба за запошљавање квалитетније и ефикасније пружа своје услуге, али и да доведу до појачане активности незапослених лица

ра Националне службе за запошљавање са садашњих девет на седам чланова. Поред тога, сада је законом предвиђена обавеза континуираног стручног усавршавања и оспособљавања запослених у НСЗ, а крајњи резултат тога биће квалитетније пружање

Љиљана Џувер

услуга послодавцима и незапосленим лицима.

– Такође, сада закон даје могућност и за креирање нових мера и програма у зависности од потреба локалних тржишта рада које до сада нису спровођене. Надаље, закон је детаљније прецизирао поједине одредбе о новчаној накнади за случај незапослености, с циљем избегавања извесних нејасноћа и различитих тумачења, односно ради уједначене примене у пракси – појашњава Љиљана Џувер.

Које су законске новине у вези са остваривањем права на новчану накнаду и на кога ће утицати та нова решења у закону? Да ли се нешто мења у висини новчане накнаде?

– Новчана накнада за случај незапослености јесте право које под одређеним условима након престанка радног односа остварује лице које је било обавезно

осигурано за случај незапослености. Закон сада прецизно уређује шта се сматра основницом за утврђивање висине новчане накнаде. Ако је исплаћена плата, зарада или накнада зараде, основница за утврђивање висине новчане накнаде јесте просечна

органу у складу са законом, висина новчане накнаде утврђује се у најнижем износу, у складу са законом. На овај начин заштићени су и осигураници којима није исплаћена зарада и није обрачунат и пријављен допринос за осигурање за случај незапослености и којима ће се новчана накнада утврдити у минималном износу прописаном законом.

Такође, прецизирано је да се новчана накнада одређује на основу минималне цене рада, која важи за месец у којем се врши исплата новчане накнаде, а на основу броја радних часова за месец за који се врши исплата новчане накнаде – објашњава детаље у вези са исплатом новчане накнаде за случај незапослености помоћница министра.

Имајући у виду да је Законом о приватизацији предвиђено да се процес приватизације оконча до краја 2015. године и да ће због тога извесном броју запослених престати радни однос по основу вишка запослених, да ли су новим законом предвиђене и неке посебне мере које би биле усмерене на вишкове радника?

– У складу са Националним акционим планом за 2015. годину, вишкови запослених су препознати као незапослена лица која имају приоритет за укључивање у мере активне политике запошљавања. У циљу подстицања ове категорије незапослених припремљен је посебан пакет услуга. Наиме, пакет услуга за вишкове запослених спроводи се у неколико корака. Ради превенције незапослености, пре него што се потенцијални вишкови запослених пријаве на евиденцију незапослених, интервенисаће се одређеним активностима – каже Љиљана Џувер.

У неке од тих превентивних активности спада организовање састанака Националне службе за запошљавање са руководством предузећа која се суочавају са вишком запослених и синдикатима у циљу размене информација од значаја за решавање статуса потенцијалних вишкова. Затим,

организоваће се општи информативни састанци са потенцијалним вишковима запослених у просторијама послодавца, а запосленима ће се понудити могућност изјашњавања о мерама за које су заинтересовани, путем попуњавања упитника. Такође, организоваће се саветовања за запошљавање кроз вођење појединачних разговора са запо-

програме и мере активне политике запошљавања у циљу подстицања запошљавања и повећања могућности за њихово поновно укључивање у свет рада – детаљно образлаже неке од превентивних активности у циљу решавања проблема вишка запослених Љиљана Џувер.

Помоћница министра за област запошљавања наглашава

вих мера запошљавања које би пре свега биле усмерене на оне категорије људи који теже долазе до посла?

– Изменама Закона омогућено је да се националним акционим планом запошљавања, који Влада доноси на годишњем нивоу, предлажу нове мере и програми у складу са потребама локалног тржишта рада

искуство. Наведено ће такође допринети радно-социјалној активацији лица у стању социјалне потребе, оних који се теже запошљавају и других особа чији се положај на тржишту рада посебно погоршао губитком посла – рекла је помоћница министра за област запошљавања, Љиљана Џувер, образлажући новине које доноси Закон

сленима који су се изјаснили да желе индивидуално саветовање, у просторијама послодавца итд.

– У овом случају дата је и могућност да се потенцијални вишак запослених укључи у обуку за активно тражење посла, клуб за тражење посла или обуку за развој предузетништва. По престанку радног односа, а након пријаве вишкова на евиденцију незапослених НСЗ, ова лица ће се приоритетно укључивати у

да лица која су до дана ступања на снагу овог закона остварила права у складу са прописима и општим актима који су били на снази до дана ступања на снагу овог закона, остварују права у обиму и на начин утврђен тим прописима и општим актима. Поступци започети пре ступања на снагу овог закона окончаће се по одредбама тада важећег закона.

Да ли је изменама закона предвиђено и креирања но-

и на основу анализе ефеката претходно спроведених мера. Закон је такође утврдио и нови концепт јавних радова, као једне од мера активне политике запошљавања. Нови концепт је утврђен с циљем да се у јавне радове кроз радно ангажовање омогући укључивање већег броја незапослених лица која на овај начин добијају могућност да унапреде своје радне способности и стекну радно

о измени Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености.

Она је напоменула и да су започете активности на изради Националног акционог плана запошљавања за 2016. годину, којим ће се осмислити нове мере, које до сада нису могле бити креиране, узимајући у обзир стање на тржишту рада, потребе послодавца и незапослених лица.

Р. Милојевић

И ОВЕ ГОДИНЕ СЕЗОНСКИ ПОСЛОВИ У ЦРНОЈ ГОРИ

Странцима 23.000 дозвола за рад

Годинама уназад у Црној Гори током туристичке сезоне запосли се више десетина хиљада странаца, док у исто време на бироу посао чека 35.000 црногорских грађана. Због тога је Влада Црне Горе донела Закон о странцима који треба да ограничи њихово запошљавање у овој републици.

Ипак, реагујући на молбе бројних угостиола, црногорска влада је одлучила да до јесени одложи примену поменутог закона. Нови закон, који је ступио на снагу 1. априла 2015, подигао је талас негодовања међу туристичким радницима и послодавцима широм Црне Горе. Одредба којом се од вла-

стника угоститељских објеката захтева да прво дају шансу домаћим сезонцима, наишла је на жестоке критике.

Црна Гора је, иначе, по броју запослених сезонаца водећа у региону. Током прошле године издала је 31.000 дозвола за рад странцима, што је десет пута више у односу на Хрватску, на пример. Ове године за странце је издато више од 23.000 дозвола, и то највише у Бару, Подгорици и Херцег Новом. Највише странаца који се запошљавају у Црној Гори је из Србије – 10.291 или 44,63 одсто. Према делатностима, највише дозвола је издато у области грађевинарства, за-

тим туризма и угоститељства и трговине на велико и мало. Месечна зарада у туризму у просеку је 300 евра, плус спавање и храна. Дневница у грађевинарству креће се између 15 и 20 евра.

Р. М.

АЛЕКСАНДАР ВУЛИН НА СКУПШТИНИ ПРЕДУЗЕЋА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНУ РЕХАБИЛИТАЦИЈУ

Ускоро Закон о социјалном предузетништву

Удружење предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом Републике Србије (УИПС) одржало је своју редовну Скупштину 5. јуна у Суботици. Осим представника из 35 предузећа – чланова УИПС-а, Скупштини су присуствовали Александар Вулин, министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Љиљана Џувер, помоћник министра, и Вера Пешут, шеф Одсека за подстицање социјалног преду-

пређењу рада предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом, изразио је очекивања да ће и у наредном периоду ресорно министарство имати слуха за рад ових предузећа. Министар Вулин је приликом обраћања на седници Скупштине истакао да предузећа за рехабилитацију и запошљавање данас дају шансу и прилику инвалидним лицима да својим радом превазиђу хендикеп, а да без рада ових предузећа и подршке државе то не би било могуће.

Александар Вулин примио захвалницу УИПС-а од Драгише Марковића

– Закон о социјалном предузетништву, једини пропис који нам недостаје у тој области, регулисаће положај свих категорија које се тешко запошљавају. Тај закон ће бити велика промена јер ће омогућити успостављање неколико нових видова предузећа. Практично ће бити дата могућност онима који су добили отпремнине да заснују нову фирму и покрену посао, односно држава ће им омогућити да тај почетни капитал искористе на најбољи начин. Јако је важно да закон буде усвојен до краја године због тога што се у нашој земљи завршава процес приватизације – нагласио је министар Вулин.

зетништва, професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом у Министарству, као и Јасмина Станић из Покрајинског секретаријата за привреду, запошљавање и равноправност полова.

Драгиша Марковић, председник Скупштине УИПС-а, додељујући Александру Вулину захвалницу УИПС-а за посвећеност на уна-

велико разумевање председника Владе Србије, Александра Вучића.

Александар Вулин је том приликом најавио да би до краја ове године требало да буде донет Закон о социјалном предузетништву, којим ће, између осталог, бити регулисан и положај заштитних радионица, као и предузећа која запошљавају ОСИ.

На седници Скупштине било је речи и о успесима, али и о главним проблемима са којима се ова предузећа суочавају, као и о мерама које је неопходно предузети ради њиховог оснаживања.

На Скупштини су, осим ресорном министру, и другим појединцима и предузећима додељене захвалнице, плакете, дипломе, повеље али и награде.

Мирослав Мектеровић

Стручна помоћ за покретање посла

Национална служба за запошљавање позива све незапослене који су заинтересовани за покретање приватног бизниса, као и предузетнике – почетнике у приватном послу, да дођу у најближи пословни центар НСЗ, где ће добити стручну помоћ и све неопходне информације у вези са могућностима и начинима заснивања и вођења самосталне делатности.

У овим центрима ће незапослени, вишкови запослених и почетници у приватном послу моћи да добију стручну информацију о правном облику самосталне делатности, поступку регистрације радње или предузећа, пореским и другим финансијским оба-

везама, кредитним линијама и другим изворима средстава за покретање приватног бизниса, о начину израде бизнис плана, остваривању права на субвенцију за samozapoшљавање, као и остваривању права на исплату новчане накнаде у једнократном износу за samozapoшљавање.

Национална служба за запошљавање у свом позиву наводи и да ће помоћи у превазилажењу проблема на почетку пословања и предузетницима којима је потребна подршка за развој приватног бизниса, а понудиће им и субвенције и олакшице у запошљавању нових радника.

М. М.

Насиље над старијима најтеже приметити

Поводом Међународног дана борбе против насиља над старијима – 15. јуна, Црвени крст Србије је, у сарадњи са повереницом за заштиту равноправности, организовао конференцију „Како смањити дискриминацију и насиље над старијим особама у Републици Србији“, на којој су учествовали представници јавног и цивилног сектора.

Весна Миленовић из Црвеног крста Србије (ЦКС) рекла је да је злостављање старијих један од последњих друштвених табуа који јавност није препознала и самим тим постоји тишина на страни струке. Чак и у развијеним земљама, како је рекла, веома је мало података и истраживања о овом феномену.

– Тренутно су у Србији у организацијама Црвеног крста на сцени едукације група самопомоћи на тему људских права стари-

ста, односно старења. Нису свима доступне све информације и још увек многи наши суграђани не знају да не морају да трпе насиље – рекла је Бранкица Јанковић.

Најчешће притужбе детектоване у стручној служби повереника за заштиту равноправности, како је навела, углавном су услуге, најчешће банкарске, мада у последње време ту има помака, затим здравствена заштита, одузимање пословне способности

у којима је учествовало 2.000 старијих особа из 50 држава света. У Србији је истраживање спровео ЦКС у Крагујевцу и Пироту, а обухваћено је 70 испитаника.

– Консултације су биле у току септембра и октобра 2015, а циљ је био да сами старији сопственим речима напишу који су то проблеми и могућа решења против дискриминације и насиља над старијима. Чињеница је да је дискриминација на основу

Ћуте и трпе

Бројеви у званичној статистици о насиљу над старима у Србији само су врх леденог брега: од 13.525 пријава за породично или партнерско насиље прошле године, 12 одсто чинило је насиље над старима. Најчешћи злостављачи су сами супружници, деца, па тек онда и институције.

Овај број је можда и већи, јер се они који трпе насиље, поготово старије особе, тешко одлучују да о њему проговоре. У 90 одсто случајева први случај насиља се обично не пријављује.

јих. До сада смо обучили 172 старије особе, предстоји нам још едукација. До краја 2015. године Црвени крст ће у сарадњи са повереницом за заштиту равноправности, Бранкицом Јанковић, уз подршку Популационог фонда УН, спровести истраживање које се односи на насиље над старијима, а значајно је да ће бити обухваћен много већи узорак него што је то до сада био случај – најавила је Весна Миленовић.

Повереница за заштиту равноправности, Бранкица Јанковић, рекла је да је насиље над старијима најтеже приметити и да старији сматрају да је срамота пријавити насиље.

– Најстарији суграђани најмање пријављују насиље и најмање поступака пред повереником за заштиту равноправности су заправо дискриминације по основу узра-

Бранкица Јанковић, Весна Миленовић и Наташа Тодоровић

код старијих суграђана, као и родна дискриминација – старије жене су више дискриминисане и изложене насиљу, и посебно угрожене након смрти брачног партнера.

– До краја године ћемо заједно (са ЦКС) да изађемо на терен, обиђемо све ове зацртане локалне самоуправе, и нашим најстаријим суграђанима објаснимо шта је дискриминација, која је улога и како повереник за заштиту равноправности поступа, и да их подсетимо да је овај поступак сигурно много бржи, ефикаснији и једноставнији него покретање пред судовима – рекла је Бранкица Јанковић и подсетила да је старост година сигурна будућност и да то колико ће нам старост бити лепа зависи од свих нас.

Према речима Наташе Тодоровић из ЦКС, најновији извештај Светске здравствене организације показује да већина земаља најмање препознаје насиље над старијима и нема националне акционе планове који се тичу насиља над старијима. Она је изнела и податке Глобалне алијансе за људска права старијих, која је спровела консултације на тему дискриминације на основу година

година њихово заједничко искуство. Врло мали број особа истиче позитивну дискриминацију, да се због година позитивно односе према њима. Када је Србија у питању, 46 одсто испитаних старијих особа се сложило да се свакодневно сусреће са дискриминацијом, а три одсто повремено – рекла је Наташа Тодоровић.

Истраживање је показало и да 74 одсто старијих испитаника из Србије описује негативне последице дискриминације, истичући пре свега негативне емоционалне последице, док 64 одсто њих сматра да су им нека људска права ускраћена управо због година. На питање шта мисле зашто се они третирају другачије, одговарали су: из незнања, заблуде, стереотипа, предрасуда о старијим особама и о старењу...

На конференцији су учествовали и други представници јавног и цивилног сектора, који су из угла социјалне заштите, здравствене заштите, образовања, износили податке и давали предлоге за смањење дискриминације и насиља над старијим особама.

Весна Кадиф

ИЗВРШНИ ОДБОР САВЕЗА ПЕНЗИОНЕРА ВОЈВОДИНЕ

Нова удружења у чланству Савеза

На седници Извршног одбора Савеза пензионера Војводине прихваћена је Информација о недавно одржаним седницама ИО и Скупштине Савеза, као и Одлука о расподели средстава по Финансијском плану Савеза.

и друштвени живот пензионера, културно-уметничке и спортске активности, као и друге активности за потребе пензионера.

На седници је одлучено да се у чланство Савеза приме два нова удружења:

Седница Извршног одбора СПВ

Милан Ненадић, председник СПВ, подсетио је да су основни циљеви заштита стечених права, материјалног и социјалног положаја пензионера и активности на унапређивању пензијског система.

Активности Савеза и његових чланица односе се на хуманитарни рад, организовање снабдевања пензионера, залагање за квалитетнију здравствену заштиту

Удружење пензионера органа унутрашњих послова Нови Сад, као и Удружење пензионера Радио-телевизије Војводина – Нови Сад.

Донета је и Одлука о одржавању 12. Смотре хорова удружења пензионера, као и да два хора пензионера из Војводине гостују на Смотри хорова у Нишу.

Д. Кораћ

Манастир Троноша

ЗРЕЊАНИНСКИ ПЕНЗИОНЕРИ ПОСЕТИЛИ ЛОЗНИЧКИ КРАЈ

Узвратна посета

Градско удружење пензионера Зрењанин организовало је недавно за своје чланове једнодневни излет у Лозницу и околину. Уједно је 50 зрењанинских пензионера, на челу са председником Градског удружења пензионера Зрењанин, Љиљаном Петров, узвратило прошлогодишњу посету колегама из Градског удружења пензионера Лозница.

Милисав Бајић, председник Градског удружења пензионера Лозница, и његови сарадници са задовољством су угостили пријатеље из Зрењанина у просторијама свог удружења, где су се неко време дружили и размењивали искуства у раду. Након обиласка Лознице, гости из Зрењанина посетили су манастир Троношу и родну кућу Вука Караџића у Тршићу, а у повратку су провели неколико пријатних сати у прелепој Бањи Ковиљачи.

Чланови зрењанинског удружења презадовољни су овим излетом и већ планирају да у наредним месецима обиђу још неки предео наше лепе Србије.

М. М.

СКУПШТИНА СВРЉИШКИХ ПЕНЗИОНЕРА

За бољи економско-социјални статус

Скупштина Удружења пензионера општине Сврљиг усвојила је програм овогодишњих активности које су усмерене на побољшање социјално-економског статуса чланства јер 80 одсто сврљишких пензионера прима најниже пензије. Миленко Петровић, председник Удружења, нагласио је на седници да се посебна пажња посвећује социјално угроженим члановима.

– Следи детаљна евиденција материјалног стања пензионера да би помоћ отишла онима којима је најпотребнија. Ради побољшања стандарда у Удружењу се по повољним условима набавља пециво, огрев и сухомеснати производи. Удружење осигурава своје чланове. Остварена је добра сарадња са бројним удружењима и организацијама: са ЦК Сврљига, Центром за социјални рад, локалном

самоуправом, Савезом пензионера Србије и многобројним пензионерским удружењима у Србији – објашњава председник Петровић.

Председница општине Сврљиг, Јелена Трифуновић, постала је почасни члан Удружења и на Скупштини је најавила нове општинске пројекте за које треба да конкурише и Удружење пензионера општине Сврљиг.

С. Ђорђевић

„КРАЈИНСКИ ОБИЧАЈИ” 2015. У ДУХУ ТРАДИЦИЈЕ И СЕЋАЊА

У славу историјске битке

У општини Неготин пуне 43 године организује се манифестација „Крајински обичаји” у спомен на историјску битку код Штубика и Малајнице (од 25. априла до 19. јуна 1807. године). Одбрану Крајине здружено су предводили српски војвода Карађорђе, војвода Хајдук Вељко Петровић и српске војводе Миленко Стојковић и Петар Добрњац. Срби су уз помоћ Руса савладали Мула-пашу, који је рањен побегао у Видин.

У спомен на ту битку, почев од 1972. године, од 17. до 19. јуна, смотра се традиционално одржава у Штубику, али се њено отварање, са делом богатог програма, везује за Неготин. Тако је било и ове сезоне, а у Музичком павиљону, у центру града, сплетом игара из Србије „Крајинске обичаје” отворили

Тродневна, 43. манифестација, одржана у Неготину и Штубику, окупила је више од 400 учесника из градова Србије и суседне Румуније

Копривнице из општине Зајечар, као и неготинских села Сикола и Штубика.

Одлични програми приказани су 18. и 19. јуна у Штубику, где су се током два дана надметали старији и млади играчи и

Војкан Павловић из борске Слатине добитник је признања за најбоље извођење народне умотворине, Живка Гицић из Сикола код Неготина за најбоље извођење изворне песме, а гajдаш Стефан Радовановић из Ва-

Речка, као и зајечарског Гамзиграда. Деци из Илина припала је диплома и награда „Пастирица” за најбољи свеукупни програм.

Најатрактивнији програм за посетиоце био је народни вишебој. Горан Маринковић из Штубика био је најбољи у потезању чобанског штапа, а Штубичанка Радмила Мијужић тријумфовала је у дисциплини брзог упредања вуне, јер је за два минута упрела вунену нит од 3,4 метра. Радмила је понела и титулу мајстора у припремању качамака.

Екипа из Валакоња показала је највише спретности у надвлачењу конопца, а у дисциплини бацања камена с рамена најбољи резултат је остварио Жељко Лукић из Рековца, са хицем од 9,14 метара.

Најбољи резултат у скоку удаљ, са два и по метра, остварио је Петар Тодоровић из Рековца.

Румунка Аделина Дуброван (17) из Бистрице проглашена је за најлепшу чобаницу 43. „Крајинских обичаја”, а титуле прве и друге пратице понеле су Теодора Бурић (16) из Новог Бадовца и Наташа Крسمанчић (13) из Штубика.

Традиционални организатори „Крајинских обичаја” су Дом културе „Стеван Мокрањац” и Месна заједница Штубик са својим КУД-ом „Прераст” и ОШ „Хајдук Вељко”. Манифестација је одржана под покровитељством општине Неготин.

Јованка Станојевић

су најмлађи, Дечји фолклорни ансамбл КУД-а „Стеван Мокрањац” из Неготина.

На отварању манифестације којом се на простору источне Србије од заборава чува аутентично народно стваралаштво, учествовали су вокални солисти и инструменталисти општине Неготин и Удружење фрулаша „Крајинска фрула”. За титулу најбољих, на великој сцени у Штубику надметало се више од 400 чланова изворних и фолклорних група из Новог Бадовца (Грачаница), борске Слатине, Валакоња (Бољевац), Гамзиграда и

певачи из многих градова Србије. Посебно обележје манифестацији дала су такмичења учесника у народним вештинама: припремању качамака, брзом упредању вуне, потезању чобанског штапа, бацању камена с рамена, скоку удаљ и надвлачењу конопца. Одлуком стручног жирија „Крајинских обичаја”, Изворна група из Слатине код Бора понела је титулу свеукупног победника овогодишње смотре народног изворног стваралаштва, а уз диплому коју су добили припала им је и награда „Пастирица”.

лакоња код Бољевца за најбоље представљање на изворном инструменту. За најбоље извођење изворних игара признање је припало Изворној фолклорној групи из Гамзиграда.

У ревијалном делу програма народним играма из свог краја представили су се: КУД „Никола Пашић” из Зајечара, КУД „Левач” из Рековца, као и гости из Румуније, КУД „Баладеле” из Бистрице.

У категорији дечјих ансамбала, најбоља је била изворна група из Илина код Бољевца која се надметала са ансамблима из неготинских села Штубик, Сиколе,

У НОВОМ САДУ ОТВОРЕН ДНЕВНИ ЦЕНТАР ЗА ПЕНЗИОНЕРЕ

Пример добре бриге о старијима

Александар Вулин, министар за рад, запошљавање, борацка и социјална питања, и Милош Вучевић, градоначелник Новог Сада, недавно су у просторијама Удружења пензионера града Новог Сада отворили Дневни центар за пензионере.

У просторијама Дневног центра пензионери ће добити услуге дневног боравка, фризерске и кројачке услуге, моћи ће прати веш и дружити се.

Министар Вулин том приликом је истакао да је циљ Министарства рада да се овакве услуге прошире и буду доступ-

не што већем броју пензионера, а у плану је да се и у другим местима Србије изграде такви објекти.

– За то нам је потребна сарадња са удружењима пензионера али и са локалним самоуправама, и зато ће Министарство рада и убудуће пружати сваки вид

помоћи удружењима пензионера – нагласио је Вулин, и додао да је Нови Сад пример добре бриге о пензионерима.

Градоначелник Вучевић је истакао да је град заједно са Министарством рада и Удружењем пензионера града Новог Сада, учествовао у реализацији овог пројекта за најстарије Новосађане.

– Пројекат је успешно реализован и драго нам је да су корисници добили модеран и функционалан центар који ће задовољити њихове потребе – рекао је Вучевић, и додао да ће се кроз ребаланс градског буџета издвојити средства за замену крова на згради Удружења, чиме ће објекат у Поштанској улици бити потпуно обновљен.

Председник Удружења пензионера Новог Сада, Момо Чолаковић, захвалио је Министарству и граду на издвојеним средствима, као и на томе што је препозната важност бриге о старијима. Он је рекао да Дневни центар годишње окупља око 35.000 корисника, а да је број чланова Удружења око 17.000.

Драган Кораћ

Министар Вулин у Прибоју

Министар за рад, запошљавање, борацка и социјална питања, Александар Вулин, посетио је у 12. јуна Дневни центар за стара лица у Прибоју. Овај центар, који ради у оквиру Центра за социјални рад, пружа услугу дневног боравка, али и ургентног збрињавања одраслих и старих, и у њему тренутно борави 60 корисника.

Министар је током обиласка Дневног центра за стара лица у Прибоју истакао да је та општина добар пример како локална самоуправа, без обзира на мали

буџет, може да буде социјално одговорна.

Вулин је, такође, поручио да за послени у центрима за социјални рад, који су несебични, храбри и вредни, заслужују већу пажњу друштва.

Током боравка у Прибоју министар се састао и са председником општине, Лазаром Рвовићем, директором Центра за социјални рад, Зораном Полићем, са представницима Филијале Фонда ПИО у Ужицу, Филијале НСЗ у Пријепљу и Одељења инспекције рада за Златиборски округ. **Р. М.**

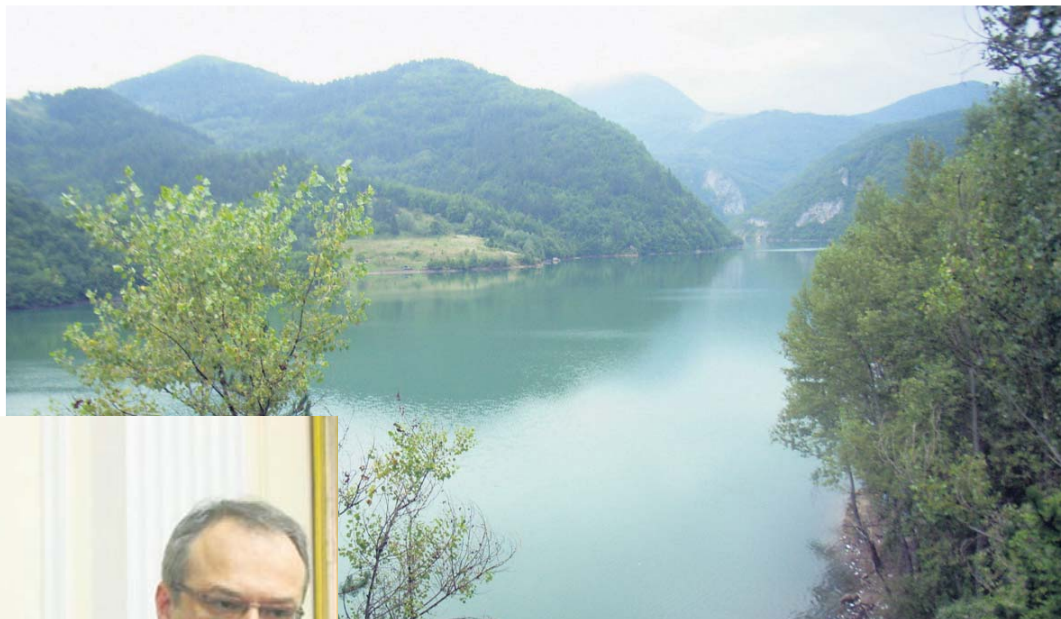
Ђуро Перић председник СП Србије

На изборној Скупштини Савеза пензионера Србије одржаној почетком јуна у Београду за новог председника СП изабран је Ђуро Перић, а за заменика председника Василије Белобрковић. Делегати су на изборној седници усвојили Извештај о раду за претходни период, као и План рада за будуће активности. **В. А.**

Дрина – река која спаја

У Регионалној привредној комори у Ужицу одржана је седница Савета корисника и радне групе Пројекта „Подриње” на којој је за председника Савета корисника изабран проф. др Владо Симеуновић из Бијељине, а за заменика Крсто Јанушевић из Прибоја. Они су изабрани на период од годину дана, а избор ће се вршити по принципу ротације, тако да се на ове функције наизменично

Са скупа у Ужицу: Златан Клокић и Жељко Сертић

бирају представник из Републике Српске и Републике Србије.

То је део конкретне заједничке активности влада Републике Србије и Републике Српске у оквиру Споразума о успостављању специјалних паралелних односа, потписаног још 2006. године, у циљу поспешивања привредног развоја регије Подриња. Одлучност да се смелије крене у снажнију сарадњу потврђује и чињеница да су на овом скупу присуствовали председници 31 општине с обе стране Дрине које су укључене у Програм „Подриње” и града Ужица као домаћина. Посебно је значајно то што су у раду седнице учествовали и Жељко Сертић, министар привреде Владе Републике Србије, и Златан Клокић, министар за економске односе и регионалну сарадњу Владе Републике Српске.

Програм развоја Подриња, чија је улога да покрене оп-

штинске и регионалне иницијативе за примену појединачних подухвата и разноврсних облика сарадње, потпуно је у духу европских интеграција, усклађен са европским пројектима прекограничне сарадње и отворен за заинтересоване градове и општине Србије и Босне и Херцеговине. Пројекту је већ приступило 16 локалних самоуправа из Србије: Шид, Сремска Митровица, Богатић, Шабац, Лозница, Мали Зворник, Крупањ, Ваљево, Осечина, Коцељева, Љубовија, Бајина Башта, Ужице, Косјерић, Чајетина и Прибој, као и 15 из Републике Српске: Бијељина, Лопаре, Угљевик, Зворник, Братунац, Власеница, Хан Пијесак, Милићи, Сребреница, Вишеград, Рогатица, Рудо, Фоча, Ново Горажде и Шековићи.

На овом подручју с обе стране Дрине живи око милион становника, а послује више од 7.500 предузећа у којима ради

око 89.000 запослених. Оцена је да ту постоји велики регионални потенцијал, али да могућности за сарадњу подринских градова и општина нису довољно искоришћене. Управо зато је на скупу у Ужицу истакнуто да ће Пројекат „Подриње” бити и једна од тема на предстојећој заједничкој седници влада Републике Србије и Републике Српске.

Министар привреде Жељко Сертић истакао је да је у последњих годину дана на пројекту више урађено него раније да би на прави начин заживео. Рекао је да је важно између свих актера успоставити добру координацију, међусобну сарадњу, проток информација и ширење добрих идеја. Посебно је апеловао на све руководиоце општина са обе стране Дрине да се више посвете привреди и привредним темама. Министар је обећао да ће Влада Србије дати пуну подршку не само овом пројекту, него свим осталим активностима потребним у циљу да се привреда регије покрене.

Споразум о успостављању специјалних паралелних односа између Србије и Републике Српске потписан је 2006. године, али је Програм „Подриње” урађен тек 2012. године. Сада је

договорено да до октобра ове године буде урађен прецизан акциони план који ће усвојити обе владе и који ће бити обавезујући за надлежна министарства. Владе ће већ за 2016. годину у својим буџетима имати позиције намењене Програму у складу са којима ће се, већ до године, почети са реализацијом. Значајно је да ће поједини пројекти моћи да се финансирају и из фондова Европске уније.

Према речима Златана Клокића, министра за економске односе и сарадњу Владе Републике Српске, Програм „Подриње” је пројекат од стратешке важности и за Републику Српску и за Републику Србију. Посебно зато што је њиме обухваћено више делатности важних за живот и рад, у области пољопривреде, енергетике, веза малих и средњих предузећа, здравствених услуга, туризма, културних и спортских активности и другог.

Говорећи у својству домаћина скупа, градоначелник Ужица, Тихомир Петковић, напоменуо је да Дрину не би требало доживљавати као реку која раздваја две обале, већ која их спаја, па да и овај пројекат треба да буде мост за повезивање људи у целом Подрињу.

Милан Павловић

Годишњи
одмор
код куће
као израз
тренда
који није
условљен
само
економским
разлозима

МИСЛИ ГЛОБАЛНО, ЛЕТУЈ ЛОКАЛНО

Туриста у свом месту

„Извини, Громит, одох тамо где је сунце“, била је порука која се могла прочитати међу коментарима на вест из области туризма објављену на сајту лондонског „Дејли мејла“.

Громит је четвороножни јунак британске анимиране серије „Волис и Громит“ и заједно са газдом, расејаним научником Волисом, чини омиљени тандем, а њихови симпатични, препознатљиви ликови и велика популарност били су разлог што су се неочекивано нашли у улози о којој нису ни сањали, промотера домаћег туризма.

Као маскота рекламног пројекта „Летовање код куће је права ствар“ овај двојац био је ангажован пре две године да, крстарећи Британијом, најширој публици учини пријемчивом идеју да су одмор и уживање надохват руке и да нема потребе да се ради тога путује у иностранство.

Колико су у томе успели, може се и не може закључити из цитираног „извињења“. Насупрот аргументима оних које нико неће убедити да је у Блекпулу исто тако добро као на Барбадосу, бројке и проценти говоре о повољним резултатима и акција се свакако наставља. Само што ове године, уместо Волиса и његовог паметног пса, Енглеском промотивно путује такође популарна, анимирана „Овчица Шон“ са својим пријатељима.

Мада се глобални економски колапс од непуне деценије најчешће доводи у узрочну везу се великим померањима у разним сферама живота и рада, измењеним навикама па отуд и појавом „годишњеодрморског останка у месту“, уместо путовања напоље, са Британијом је унеколико друга прича.

Острвска специфичност је постојање званичног повода и званичног почетка кампање, 2012. године када су се тамо стекла два изузетна догађаја, Олимпијада у Лондону и

дијамантски јубилеј, 60 година владавине краљице Елизабете.

„Ништа на свету не може да се пореди са оним што Уједињено Краљевство нуди ове године“, изјавио је тада извршни директор Туристичке организације Енглеске, Џејмс Бересфорд, напомињући да је рекламна кампања, без премца по обиму и уложеним средствима (пет милиона фунти), намењена свим грађанима, да их „инспирише да искористе околност тако фантастичних дешавања у земљи“.

Туризам је једна од носећих грана британске привреде, тешка 115 милијарди фунти, са око два и по милиона радних места. Сваки туриста је важан, али једино ће домаћи увек бити ту. И зато вреди улагати у њега, а скупа кампања се већ прве године исплатила, јер је, према речима тадашњег министра туризма Хјуа Робертсона, подстакла раст од 300 милиона фунти.

Почетком 2015. збирни показатељи туристичких кретања од 2008. до 2013. открили су да је број путовања у иностранство опао за 16 одсто у поређењу са временом пре рецесије, док је истовремено одмор у Британији провело 12 одсто Британаца више него што је то раније био случај. Изненађујуће је, међутим, запажање да финансијски разлози при том нису били пресудни.

Према истраживању из 2012. на које се позива лист „Телеграф“, више од половине анкетираних домаћих туриста констатовало је да их је одмор код куће коштао скупље него онај у иностранству, претходне године. Зна се и разлог. Ћудљиво време, због чега су, кад се навуку облаци и почне киша, више новца трошили на разне занимације, ван плаже.

Британија је занимљива као пример због јасно конципиране, велике и амбициозне кампање, мада је и оно што се тамо дешава заправо део ширег процеса, видљивог у

већем делу Европе и Америке. О томе најбоље сведочи и чињеница да је у званичне речнике енглеског од пре неку годину уврштена и кованица „стејкејшн“, непреводива на српски, у значењу одмора без напуштања места живљења, односно без путовања на даљину.

Колико је појава распрострањена толико је тешко под заједнички именитељ подвести њене елементе. И о економском моменту може да се говори из више углова. Јесте светска криза навела многе да се одрекну неких својих луксузних навика, па и екзотичних путовања, али из угла несудионог српског туристе (и у рођеној земљи) луксуз је свакако оно што се у појединим западним публикацијама чита као препорука за садржајан одмор код куће.

Најважније је изаћи из рутине и открити свој град очима посетиоца са стране. Заборавити на кућне послове, спремање и кување, ићи у обиласке, на излете, испробавати специјалитете у ресторанима, приређивати себи мале угодности. Без коментара. То је у ствари модел погодан са људе који имају проблем не са новцем, већ са временом.

Давно је прошло доба годишњих одмора од више недеља. То је данас највећи луксуз који нико себи не може да приушти, ако говоримо о запосленима, поготово онима у вишим корпоративним сферама.

Из промењеног радног обрасца произлази и прилагођена форма одмора, односно мањих и краћих предаха, што саветују и психолози. Ту се онда идеално уклапа и по временом одсуство код куће. Близу је, комотно је, нема дугих летова, преседања, тискања по аеродромима. А летовање у Србији? Што да не. Лето је. И у Србији смо.

Д. Драгић

Преко леђа пензионера

Већ петогодишња криза грчке економије, која је почела 2010, свакодневно произведе понеку драму, иако се све чешће говори да би до неког расплета морало да дође ускоро, то јест да ће лето почети са одговором на главно питање: остаје ли земља у евро зони, или из ње излази, са свим

зије додатно скрешу: за око две милијарде евра годишње, или један одсто БДП-а. Влада левицарског премијера Алексиса Ципраса понудила је смањење од само 71 милион, што друга страна није желела да размотри.

Иза велике фискалне драме много је, међутим, малих или

веде или кроз услуге размени, што је рекорд у ЕУ.

Ситуацију погоршава и то што је током кризе број пензионера порастао, не само из демографских разлога. Многи су пожурили да се пензионишу пре заоштравања услова за то, односно од кредитора изнуђених реформи.

величина појединачних пензија, него то што је пензијска администрација неефикасна (као што је то, уосталом, и целокупна грчка администрација у којој се лошим учинком посебно истиче пореска служба).

На ово је пажњу скренуо попис пензионера обављен 2012, који је открио 90.000 „мртвих душа“ – случајева у којима је пензије преминулих пензионера наставила да прима родбина – и око 350.000 сумњивих решења за пензионисање.

Данас на решење за пензију чека око 400.000 Грка који су за то поднели захтев (од тога многи за превремену пензију).

Ситуацију је закомпликовала и јунска пресуда највишег управног суда (такозваног Државног савета), који је саопштио да је смањивање пензија обављено током 2012. као део мера штедне које су тражили кредитори – било неуставно, као и да оно што је ускраћено мора да се врати (мада не ретроактивно). То ће државу да кошта између 1,2 и 1,5 милијарди евра годишње – безмало онолико колико ЕЦБ и ММФ траже да се додатно уштеди.

Какав год исход био – прихвати ли у последњи час грчка влада захтеве кредитора, или остане непопустљива – следи хуманитарна криза. Њу је сликовито предочио министар финансија, Јанис Варуфакис. „Наравно да наш пензијски систем није одржив“, рекао је на преговарачком састанку са кредиторима у Берлину 8. јуна. „Али сваки касапин може да узме сатару и почне да одсеца поједине делове. Нама је потребна хируршка операција – да пронађемо како да одстранимо неосновано превремено пензионисање, како да укрупнимо пензијске фондове и смањимо њихове трошкове, како да неодржив систем претворимо у одржив, рационално и постепено“, поручио је грчки министар финансија, Јанис Варуфакис.

М. Бекин

**Зашто је даље
смањивање
пензија
које траже
кредитори
неприхватљиво
за владу
у Атини**

великих личних драма. У околностима када је незапосленост у Грчкој 25 одсто (а међу младима без посла је сваки други), деде и бабе пензионери издржавају незапослену децу и унукe: пензије су дакле витални извор прихода за велики број људи.

Од пензија се данас издржава 49 одсто грчких породица. Пензија које су у последњих пет година смањене у просеку за 27 одсто – оне мање од 500 евра за 15 процената, док су оне веће од 3.000 евра преполовљене.

Просечна грчка пензија сада је 833 евра (2009. била је 1.350), али 45 одсто пензионера прима мање од 665 евра, што је тамо статистичка линија сиромаштва.

Упркос томе, за пензије се троши 17,5 одсто бруто националног производа, свега што се у земљи за годину дана произ-

Грцима се све време замера да им је пензијски систем веома великодушан. То свакако јесте био пре кризе – годишње се примало 14 пензија, у земљи је био чак 130 фондова, а чак 580 професија имало је озаконен бенефицирани радни стаж. Поред оних где је то сасвим оправдано – ватрогасци, рудари, полицајци – право на краћи радни век имали су и фризерски (због хемикалија у бојама за косу), па и радио спикери (због бактерија у микрофонима).

Данас је у пензионерском добу, имају дакле више од 65 година, 20,5 одсто Грка. Мушкарци се тамо у просеку пензионишу са 63 године (мада је званична граница за окончање радног стажа сада подигнута на 67), а жене са 59.

Оно што грчки пензијски систем чини неодрживим, није

последикама (и по Грчку и по ЕУ) које то подразумева.

С највише разлога и највише стрепњи, тај расплет су током јуна очекивали грчки пензионери, њих око 2,65 милиона, чија су примања током преговора са кредиторима које заступају Европска централна банка (ЕЦБ) и Међународни монетарни фонд (ММФ), смањивана неколико пута.

Јунско преговарање, које је било најмукотрпније до сада, на столу је имало захтев да се пен-

ТРСТЕНИК

Дани Венецуеле

Промоцијом четири књиге о Угу Чавезу и изложбом слика „Венецуела за 21. век“ у Трстенику су почели „Дани Венецуеле“ који су трајали од 5. до 14. јуна.

Тим поводом у згради Општине Трстеник организован је пријем за представнике амбасаде Венецуеле. Председник општине Трстеник, Мирослав Алексић, упознао је представнике Венецуеле са културним манифестацијама које се традиционално одржавају у Трстенику и захвалио на иницијативи за организацију Дана Венецуеле у Трстенику.

– Драго ми је што ће наши грађани имати прилику да се кроз низ манифестација упознају и са културом народа Боливарске Републике Венецуеле – рекао је Алексић.

Отправница послова амбасаде Венецуеле, др Дије Надер, захвалила је на пријему

нагласивши да јој је изузетно драго што је у Трстенику.

– Нас као дипломате увек шаљу у Београд, али би била велика грешка отићи из Србије и не упознати оваква места. За сваког дипломату је важно да обиђе све крајеве Ср-

бије јер се тако стиче шири увид – рекла др Дије Надер. У оквиру „Дана Венецуеле“ Дије Надер је одржала предавање о значају и успесима Боливарске револуције. На Тргу младих у Трстенику плесна група „Венецуела“ била је гост плесне школе „Радост“ и представила публици богатство венецуеланских плесова, а Трстеничани су свако вече могли да погледају и неко од најистакнутијих филмских остварења савремене венецуеланске продукције.

Драган Ивановић

Дије Надер

ОЖИВЕЛА САРАДЊА ЛЕСКОВЦА, ТРГОВИШТА И ПИРОТА

Весело у хотелу „Дијана“

После дужег времена, оживела је сарадња између општинских организација инвалида рада Лесковца, Трговишта и Пирота. Тако су пензионери из Лесковца и

ла Темска, петнаест километара од Пирота. Затим су разгледали град на Нишави и посетили музеј „Понишавље“ одакле су понели изванредне утиске, како

ли да се ове три општинске организације чешће међусобно посећују и размењују мишљења и искуства у раду. Већ у августу пензионери из Пирота и Трговишта биће гости Лесковчана за време одржавања „Роштиљијаде“.

Пироћанци су за госте организовали ручак и вишечасовно дружење, уз песму и игру у хотелу „Дијана“ крај Пирота. Око 120 пензионера веселило се и дружило до касно по подне.

Дружење пензионера, макар и накратко, и те како је корисно, рекао нам је Часлав Костић, председник Општинске организације инвалида рада у Пироту, који није крио задовољство што је окупљање прошло у најбољем реду и што се сусрео са старим пријатељима.

Стево Панакијевски

Трговишта 17. јуна били у једнодневной посети пиротским пензионерима.

Гости из Лесковца и Трговишта су најпре, предвођени домаћинима, посетили манастир св. Ђорђе код се-

су нам рекли Гроздана Митић, председница Општинске организације Лесковца, и Станислав Станојковић, председник Општинске организације Трговишта. Гости и домаћини су се договори-

Јубилеј у Врбасу

Општинско удружење пензионера Врбас прославило је шездесет осам година постојања. На прослави су били представници удружења пензионера из Бечеја, Сомбора, Србобрана, Малог Иђоша и Шапца, представници ОО СУБНОР-а и ОО ПУПС-а Врбас, активна жена из Врбаса, Србобрана и Ловћенца, као и ученици ОШ „П. П. Његош“ из Врбаса.

Дружење пензионера прошло је у спортском такмичењу, песми и игри. Такмичило се дванаест екипа у пикаду и девет у бацању плочица. Најуспешније су биле екипе Шапца и Сомбора, а најбољи појединци из Врбаса, Змајева и Малог Иђоша. Наступили су основци из Врбаса и народни гуслар Миљан Вујовић. Прослави је присуствовао и Милан Ненадић, председник Савеза пензионера Војводине, који је том приликом проглашен за доживотног почасног члана ОУП Врбас. Мирко Тадић, председник ОУП Врбас, на свечаности је свим представницима удружења и донаторима уручио захвалнице.

Д. Кораћ

Литија после осам деценија

Празничном литургијом, литијом и културно-уметничким програмом, уз многобројне вернике, госте, свештенство и представнике локалних институција и власти, Сврљиг је обележио храмовну и градску славу – Свети цар Константин и царица Јелена.

Ове године градска слава је обележена свечаније него ика-

Оснивач Цариграда

Отпочињањем христјанизације Римског царства, као и оснивањем Цариграда, Константин је ударио темеље будућем Византијском царству. Као први хришћански цар, велики добротвор и ктитор хришћанске цркве, Константин је након смрти канонизован, а у православним црквама, укључујући и Српску православну цркву, поштује се као светац и „равноапостолни цар“.

да уз свестрану сарадњу цркве и локалне самоуправе. После осам деценија, по казивању мештана, организована је литија улицама Сврљига коју су предводили сврљижки парох Страхиња Ераковић и домаћин славе

Милија Милетић. У колони су били свештеници, верници, радници, деца, ученици, пензионери, црквени хор, културно-уметничка друштва... Сви су тежили враћању коренима, обичајима, тра-

весело било је у центру Сврљига где се заиграло коло „сврљишка руменка“.

После литије у порти цркве Свети цар Константин и царица Јелена обављено је сечење славског

идуће године литија бити посећенија. На конференцији је речено да из општинске касе није потрошен ни динар, већ су све финансирани спонзори и сами грађани. Црква је свима који

дицији и вери која човеку може донети мир, просперитет и развој, имајући у виду да сврљишки храм носи име познатог римског императора Константина Великог, који је рођен у Нишу и који је хришћанство претворио у државну религију. По речима сврљишког пароха, Страхиње Ераковића, литија је значајна и за вернике и за град јер „где литија прође ту се место освети“. Колонна је поздрављана, а посебно

колача, који је ове године умесила породица Милетић из Сврљига, а славски колач за наредну годину преузео је доктор Дејан Антић. Уследио је богат културно-уметнички програм и послужење – сврљишки белмуж, гулаш, гibanице, домаћи колачи...

На конференцији за новинаре речено је да је градска слава добро организована и тим поводом упућена је захвалност градским службама у нади да ће

су јој несебично помогли уручила благодарнице и грамате похвалнице. Прославу градске славе пратиле су и бројне манифестације. Девојчице су у цркви плеле венчиће, одржан је турнир у шаху, као и сликарска радионица. Своју храмовну славу прославила је и црква Свети цар Константин и царица Јелена у селу Манојлица, двадесетак километара од Сврљига.

Слађана Ђорђевић

ПЕЋИНЦИ

Шаховски турнир пет удружења пензионера

Општинска удружења пензионера из Шида, Руме, Инђије и Пећинаца и Градско удружење пензионера из Сремске Митровице одржали су 14. јуна већ традиционални турнир у шаху, који ових пет сремских организација ветерана организују сваке године у другом граду. Овог пута домаћин је било Општинско удружење пензионера из Пећинаца.

Уз 20 такмичара, турниру присуствовали људи из руководства ових удружења, па их је укупно

на овој манифестацији било 30. У такмичарском делу најуспешнији су били пензионери из Сремске Митровице, други су били они из Руме, трећи из Пећинаца, четврти из Инђије, а пети из Шида. Домаћини су, као добар организатор турнира, за колеге приредили и ручак уз дружење, током којег су учесници размењивали искуства. Тако су се, између осталог, и договорили да се ова манифестација омасови – уз увођење и других спортова.

М. М.

ЗАЈЕЧАР

Путовали на Копаоник

Клуб „Златна јесен“ из Зајечара организовао је једнодневни излет до Копаоника, прве суботе у јуну. Прво одредиште био је Крушевац, где су свратили у етнокућу Симића и дружили се са крушевачким пензионерима, уз музику и игру

Затим су посетили манастир Наупаре из 14. века, а љубазни свештеник испричао им је историјат овог места.

У даљем току пута уживали су у природним лепотама језера Ђелије и обронцима Копаоника. По доласку на крајње одредиште, пензионери су имали довољно времена за шетњу и уживање у чарима ове планине.

У повратку су направили паузу у излетишту Грза код Параћина. Сви чланови су били пријатно изненађени лепотом и миром које ово излетиште пружа. **Д. П.**

БЕЛЕ ВОДЕ

Са излета на излет

Удружење пензионера Беле воде најактивније је у организовању излета за пензионере са територије Општинског удружења Чукарица, али и из целог Београда. Код њих се чека на слободно место, а путовања су им осмишљена и добро испланирана.

Недавно су ишли на два излета, до Рашке и Пролом бање. На путу за Рашку посетили су Студеницу, манастир надалеко познат по дугој историји и богатом уметничком благу. Свратили су обавезно и у Нови Пазар, место у којем хришћанство и ислам живе заједно, а цркве и џамије су у непосредном суседству.

Друга дестинација била је Пролом бања са чувеном Ђавољом вароши. У околини су и бројни духовни споменици, а међу њима се истиче манастир Лазарица.

Али, ови пензионери не стају, у припреми је већ следећи излет у ваљевски крај, посета етноселу Кључ испод Дивчибара. **М. Р.**

НОВИ САД

Годишњи концерт

Културно-уметничко друштво пензионера „Исидор Бајић“ недавно је у Новом Саду одржало свој годишњи концерт под називом „45 година песме и игре пензионера“.

Том приликом, Љиљана Грујић, председница КУД-а, говорила је о оснивању прве секције давне 1970. године, као и о формирању КУД-а под садашњим именом 1980. године

Присутни су имали прилику да чују женски камерни хор и мешовити хор, под диригентском палицом проф. Јована Травице, женску групу певача, женски квартет и соло певаче, уз пратњу музичког оркестра, фолклорну и литерарну секцију, као и драмску секцију која је приказала сцену из представе „Душко“. **Д. К.**

СВРЉИГ

Риболовачки куп

У организацији спортских риболоваца „Тимок“ из Сврљига, почетком јуна на Сврљишком Тимоку одржан је Меморијални риболовачки куп Владе учитеља. У конкуренцији 14 такмичара пензионера, међу којима је била и једна дама, најуспешнији у дисциплини лов рибе удицом на пловак био је Душко Живановић, следе Драган Марковић и Миомир Степановић. Њима су уручени пехари и медаље. Иначе, ово такмичење посвећено је преминулом учитељу Влади Јовановићу, пензионеру, страсном риболовцу и оснивачу риболовачког удружења у Сврљигу. **С. Ђ.**

РУМА

Весело са Новосађанима

Хор „Споменак“ и ученици Музичке радионице „ДоРеМи“ из Новог Сада одржали су недавно концерт у Геронтолошком центру „Срем“. Под руководством професора музике Дамира

Милошевића, млади и стари извођачи одушевили су кориснике и запослене, који су и заиграли. Договорен је наставак сарадње и узвратна посета, с обзиром на то да у ГЦ „Срем“ успешно ради и наступа хор корисника. **Г. В.**

БЛАЦЕ

Дводневна екскурзија

Чланови удружења пензионера у Блацу организовали су недавно дводневни излет и то је била њихова трећа овогодишња екскурзија, али прва која је трајала два дана.

– Овај излет, са спавањем на Златибору, био је прилика да се обиђу Крушевац, манастир Ваведење, Дрвенград, Вишеград и, наравно, Златибор – каже новоизабрана председница бачких пензионера, Верица Шелмић, прва жена у Топлици на овој функцији.

Блачани су били одушевљени путовањем а посебно их је импресионирао Дрвенград, али и лепоте Вишеграда.

Иначе, у Блацу је одржан и Видовдански сабор пензионера из свих општина у Топлици. **Ж. Д.**

АЗАЊА

Дружење за памћење

Руководство месног одбора пензионера Азања, поред редовних активности, за своје чланове стално организују дружења, забаве, једнодневне излете и екскурзије.

До сада су пензионери из Азање ишли на неколико излета и обишли су између осталог Сремске Карловце, Петроварадин, Овчар бању, манастир Ваведење... На овим излетима лепо су се провели, дружили и кажу да ће их дуго памтити. **Сл. К.**

СМЕДЕРЕВСКА ПАЛАНКА

Пријем за спортисте

Пензионери спортисти Општинске организације пензионера из Смедеревске Паланке и месног одбора пензионера из Азање постигли су одличне резултате на Другој регионалној олимпијади спорта, здравља и културе, одржаној недавно у Великој Плани. Тим поводом Слободан Б. Пантић, председник паланачких пензионера, организовао је пријем за ове успешне спортисте.

– Честитам вам на овом успеху, а све похвале заслужују и капитени и вође екипа, Милан Грујић, Светомир Милосављевић и Радомир Гавриловић – рекао је кратко председник паланачких пензионера, који им је пожелио успех и на традиционалној Олимпијади спорта, здравља и културе Покрета трећег доба која ће се одржати у Врњачкој Бањи од 29. септембра до 3. октобра. **Сл. К.**

ТРСТЕНИК

У бање – 48 пензионера

За бесплатну рехабилитацију у бањама Србије конкурисао је 291 пензионер Општинске организације у Трстенику. Од овог броја 256 је имало уредну документацију док остали нису испуњавали услове конкурса Фонда ПИО. На нивоу општине има места за 48 корисника пензије по категоријама. На кућне адресе пензионера који ће ићи у бање стижу обавештења и контакт телефони бањских лечилишта са датумом и временом одласка и коришћења бањских услуга. **Д. И.**

ВРАЊЕ

Платинасти сусрет

Прва генерација петогодишње учитељске школе у Врању (дипломирали 1955. године) окупила се да прослави шездесет година од завршетка школовања. Јубилеју је присуствовало 23 матураната и седморо из млађе генерације.

Међу гостима су били представници Министарства просвете и Учитељског факултета. Ови времешни слављеници

с поносом истичу да је њихова генерација постигла најбољи успех од свих које су после долазиле. Сви ученици те генерације су завршили факултете а нарочито истичу Велимира Сотировића Соћу који у осамдесетој години предаје на неколико факултета и у две средње школе.

Поред доброг успеха, сви су били и акцијаши. **Р. С.**

Посетили Струмицу

Пензионер Пецо Рисески није само заљубљеник у књиге. Он је и добар организатор сајмова књига, који се одржавају четири пута годишње, али и излета. Ових дана водио је своје колеге, пензионере у Струмицу.

Прво су посетили водопад Смолари и бању Банско, а затим су се прошетали прелепом Струмицом и разгледали њене знаменитости.

– Касно увече вратили смо се у Врање пуни утисака с путовања по Македонији – каже Пецо. **Р. С.**

Тајна лепе старости

У оквиру XIII фестивала стваралаштва старијих „Златно доба“, који ће бити одржан од 22. до 24. септембра ове године у организацији Дневних центара и клубова Геронтолошког центра Београд, расписан је поетски конкурс.

Упућен је позив свим сениорима-поетама који пишу срцем да се одваже и пријаве на конкурс, посебно онима који су на песничком почетку, који су своје стихове управо ове године изнели на видело дана. За тај труд биће награђени специјалним признањима. Право учешћа на конкурсима имају сва старија лица (од 60 година и старија), која живе у Ре-

публици Србији, уз посебан услов – да нису чланови Удружења књижевника Србије.

Тема конкурса је слободна, а учесници могу да доставе највише три необјављене песме настале у „златном добу живота“, уз услов да нису дуже од 25 стихова. Песме се достављају у три примерка и потписују шифром. Уколико учесник конкурса шаље две или три песме, сваку потписује истом шифром и шаље их у једној коверти. Решење шифре са подацима (име и презиме, година рођења, адреса и број телефона) доставља се у посебној, затвореној коверти и уз приложени песнички рад. Радови се примају

до 2. септембра 2015. године, а достављају се на адресу: РЈ „Дневни центри и клубови“, Марије Бурсаћ бр. 49, 11080 Земун, са знаком „За Поетски конкурс“. Песници који су написали своју прву песму ове године, на послатој песми то треба посебно да назначе. Песме се не враћају ауторима.

Најуспешнијим песницима биће додељене награде и признања. Главна награда је статуета „Златни стих“, рад академског вајара.

Заинтересовани могу да добију додатне информације путем и-мејла: vitezovicvera@ugcb.rs или на телефон 011/2698-089.

Дневни центри
и клубови
Геронтолошког центра
Београд и Волонтерски
сервис и Одељење
за друштвене
делатности
Градске општине
Звездара
расписали су
поетски,
односно
књижевни конкурс
поводом
1. октобра,
Међународног дана
старих

Најлепша порука о старењу

Поводом обележавања 1. октобра – Међународног дана старих, Волонтерски сервис Звездаре и Одељење за друштвене делатности Градске општине Звездара расписали су конкурс за најинспиративнију, најкреативнију, најлепшу поруку и идеју о достојанственој, успешној и испуњеној старости и старењу, данас и овде.

Циљ конкурса је да афирмише здраве стилове живота, активну и достојанствену старост, међугенерациску солидарност и одговорно старење. Конкурс је намењен свим генерацијама и грађанима који треба да одговоре на задату тему – „Тајна лепе старости“.

Сви они који су већ у трећем добу или му се приближавају, или озбиљно и одговорно

о њему размишљају, деца и млади који воле и поштују баке и деке, могу да пошаљу своје писане или куцане приче (до три стране), поезију (до две стране), цртеже, слике, занимљиве фотографије, снимке... Дозвољене су све форме и технике. Најуспешнији радови и поруке биће награђени.

Заинтересовани могу да пошаљу радове на следеће теме:

Умеће старења; Лепша страна трећег доба; Радост трећег доба; Мале тајне здравог старења; Додати живот годинама; Како желим да остарим; Године и ја; Љубав и мудрост за даривање.

Један аутор може да учествује на конкурсима са највише три рада у једној категорији. Своје поруке, искуства, размишљања, про-

зу и поезију, ликовне радове и фотографије аутори могу послати поштом или предати на писарници у шалтер сали ГО Звездара, Булевар краља Александра 77, са знаком: Одељење за друштвене делатности – Конкурс, или послати електронски на и-мејл адресу: volonterski.servis@zvezdara.org.rs.

Сваки рад треба потписати именом и презименом, уз адресу и контакт телефон. Рок за слање је 25. септембар. Проглашење најуспешнијих радова и додела награда одржаће се 1. октобра 2015.

Градска општина Звездара задржава право да пристигле радове јавно представи и објави у циљу афирмације позитивне слике о старости и старењу.

Г. О.

Пензије заостале после смрти корисника

? М. А., Прокупље: Мој отац је преминуо 14. маја 2015. године. С обзиром на то да чекам оставинску расправу, занима ме да ли потврду о заосталим пензијама, коју треба да доставим суду у Прокупљу, могу добити у надлежној филијали или се морам обратити Филијали за град Београд.

ОДГОВОР: Потврду о доспелим неисплаћеним пензијама заинтересована странка може добити на основу усменог захтева ако се обрати исплатној служби у надлежној филијали оних данима који су предвиђени за пријем странака. Потребно је да странка достави на увид своју личну карту, извод из матичне књиге умрлих и чек од пензије умрлог корисника.

Наведена потврда може се добити и ако се поднесе писани захтев филијали која је вршила исплату пензије. Подносилац захтева треба уз захтев да приложи копију своје личне карте, извод из матичне књиге умрлих и чек од пензије умрлог корисника. У том случају потврда о доспелим неисплаћеним пензијама биће послата на кућну адресу подносиоца захтева.

Престанак радног односа директора школе

? Р. П., Ваљево: Да ли директору школе радни однос престаје по сили закона када напуни 65 година живота или има право да настави да ради до завршетка школске године?

ОДГОВОР: Члан 175 Закона о раду („Сл. гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14) предвиђа да запосленом престаје радни

однос кад наврши 65 година живота и најмање 15 година стажа, ако се послодавац и запослени друкчије не споразумеју.

Право слепог лица на специјална помагала

? М. Е., Београд: Пензионерка сам и слепо лице. Користим компјутер са говорним софтвером. Прошло је шест година откако га користим и желим да га заменим новим софтвером. Да ли имам право да преко РФ ПИО набавим говорни софтвер за слепа лица?

ОДГОВОР: Фонд за пензијско и инвалидско осигурање обезбеђује новчану накнаду за набавку специјалних помагала за слепа лица, и то за читање и писање – репродуктор, Брајева писаћа машина и друга електронска односно дигитална помагала. Право на новчану накнаду за набавку специјалних

помагала има осигураник, корисник пензије – слепо лице и слепо дете осигураника. Фонд ПИО не обезбеђује новчану накнаду за набавку других врста специјалних медицинских помагала.

Право на набавку говорног софтвера остварује се преко РФЗО.

Уплата доприноса за верске службенике

? Р. Ф., Младеновац: С обзиром на то да је мој син свештеник, интересује ме ко уплаћује доприносе за верске службенике и како се регулише њихов стаж.

ОДГОВОР: Средства за уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање до најни-

же основице свештеницима и верским службеницима, сходно Уредби о уплати доприноса за

ВИ ПИТАТЕ „ГЛАС ОСИГУРАНИКА” ОДГОВАРА

пензијско и инвалидско осигурање за свештенике и верске службенике („Службени гласник РС” број 46/2012), уплаћују се из буџета Републике Србије, али се не уплаћују Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, односно филијалама Фонда и испоставама.

Средства се уплаћују преко Пореске управе, а Пореска управа пријаве М-4 о утврђеном

стажу и основицама осигурања на које је плаћен допринос за претходну годину, до 30. априла текуће године треба да преда Централном регистру обавезног социјалног осигурања. Потврде о опредељеним основицама на које ће се плаћати доприноси за пензијско и инвалидско осигурање за свештенике, надлежне епархије достављају Дирекцији Фонда почетком сваке године.

Шта када се изгуби радна књижица

? М. Л., Београд: Изгубио сам радну књижицу, па ме интересује да ли Фонд може да упише податке који су били у њој или то ради општина.

ОДГОВОР: Податке о почетку и престанку осигурања у одређеном периоду у радну књижицу уписује послодавац код кога неко лице ради.

Уколико се извади дупликат радне књижице, податке у тај дупликат радне књижице по

правилу треба да упишу исти послодавци, односно иста правна лица која су податке уписала и у ранију радну књижицу.

Фонд не може уместо послодаваца, односно правних лица код којих је то лице радило, уписивати податке у радну књижицу.

Пензија преко шалтера испоручне поште

? Л. П., Краљево: Желим да примам пензију преко шалтера испоручне поште. Да ли се нешто плаћа приликом преузимања пензије и да ли поступак захтева много измена, с обзиром на то да сам пензију до сада примам преко банке и текућег рачуна.

ОДГОВОР: Ако се корисник определи за исплату пензије на шалтеру испоручне поште, путем налога за исплату, он нема никаквих трошкова у вези са исплатом. Списак испоручних пошта може се видети на сајту Фонда ПИО www.pio.rs, а корисник може сам да изабере пошту на чијем шалтеру ће подизати пензију, нпр. ону која је најближа његовој адреси становања. Кад се определи у којој пошти ће подизати пензију, корисник треба на захтеву за исплату на територији Републике Србије (који се може добити у

свим организационим јединицама Фонда или одштампати са наведеног сајта) да упише поштански број испоручне поште за коју се определио. Корисник који се одлучи за овај начин исплате, цео износ пензије који је утврђен на налогу за исплату подиже одједном на шалтеру испоручне поште, уз личну карту (или избегличку легитимацију, односно зелени картон са уписаним јединственим бројем грађана или евиденционим бројем за стране држављане и адресом на територији Републике Србије).

СКАНДИНАВКА

АУТОР: ЛОВИЧИЋ	ПОСТИЖЕ- НОСТ	ЈАКА И РАЗВИЈЕНА ОСОБА	ОКАМЕНИ- ТИ СЕ	КОРСЕТ, СТЕЗНИК	МЕСТО КОД ПАНЧЕВА	ВОЈНИЧКА ЕПОЛЕТА	ОКУЋНИЦА (ТУР)
РАСА, СОРТА							
ПРЕДМЕТ ИЗРАЂЕН КОВАЊЕМ							
ФАБРИКА СЛАДА							
КАИШАР							
ПРОШИРЕНА ЖЛЕЗДА (МЕД.)							ГРАД У ФРАНЦУСКОЈ
НЕМАЧКИ ПИСАЦ, ТОМАС				СТОЛЕЊЕ ИТАЛИЈАН. КОМПОЗИТ. АНТОНИО			
14. СЛОВО ЂИРИЛИЦЕ		ЖЕНСКО ИМЕ РИБАРСКА МРЕЖА					
ЕСТОНЦИ (КРАЂЕ)					РЕКА У АУСТРИЈИ УЗБУЊИВАТИ		
САМОУКИ УМЕТНИК							ВРСТА ЕКСПЛОЗИВА
СО ОКСАЛНЕ КИСЕЛИНЕ							
ОЗНАКА ЗА СЕВЕР		ИМЕ. ПЕВ. ФИЦЦЕРАЛД СКЛОП, СКУП				ОЗНАКА ЗА РИЗМУ КУВАНО МЛЕКО	
ОЗНАКА ЗА ТРСТ			СТАБЛО ТЕНИСКИ ПРИБОР				
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	ПРИОРИТЕТ ГРАД У ИРАНУ						
НЕМАНИ, АЖДАЈЕ				ЈЕЗЕРО У СЕВ. АМЕР. ПОЛЕТИ ЗАНОСИ			
ФРАНЦ, ФИ- ЛОЗОФ, АНРИ АНТОАНИ							
ГЛУМАЦ У СТАРОМ ИМПРОВИЗ. ПОЗОРИШТУ							ДОБИТ, КОРИСТ (ТУР)
ОЗНАКА ЗА НЕМАЧКУ		СТ. ГЛУМАЦ, МИЋА ОЗНАКА ЗА НИШ					
НЕМАЧКИ ПРЕДЛОГ (НА)			МЕСТО У МАКЕДОН. ОЗНАКА ЗА ТОНУ				
КОНЦИ, ВЛАКНА					ДЕО ХЕКТАРА		

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА: калиопа, спектар, истрага, ло, авал, ола, ани, лумп, иц, ита рина, титани, зевс, а, маратон, ами, ипа, ј, затон, канура, камата, ал, ф, вс, негован, оморика, налаз, г, иро, ада

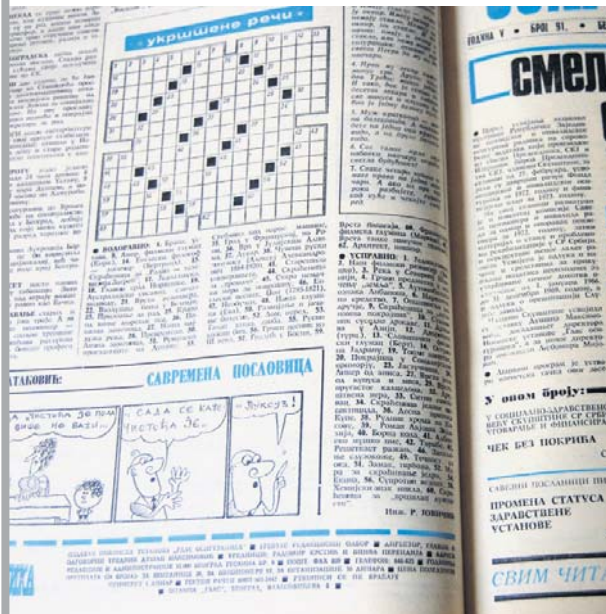
Четрдесет две године сарадње

Радојица Јовичић

На сајту Енигматског савеза Србије може се прочитати податак да Радојица Јовичић у континуитету сарађује са часописом „Глас осигураника“ 42 године. Да подсетимо, први број наших новина изашао је 14. јуна 1969. године. Све до јануара 2014. излазиле су петнаестодневно, а од тада и данас једном месечно, последњег дана у месецу.

Енигматска рубрика и сарадња са Радојицом Јовичићем, нашим познатим енигматичарем, аутором бројних приручника из ове области, почела је у фебруару 1973. године на иницијативу тада-

шњег уредништва и траје све до данашњих дана. Биле су то прво укрштене речи, а јула 2000. године прешло се на скандинавку.

Према евиденцији Радојице Јовичића, од почетка сарадње изашао је, закључно са мајем 2015. године, 941 број „Гласа осигураника“, што значи да је штампан и 941 његов енигматски прилог, односно укрштеница или скандинавка.

На 40. годишњицу излажења „Гласа осигураника“, 2009. године, Радојица Јовичић, као и остали наши сарадници, добио је захвалницу за дугогодишњу успешну сарадњу. Како је од тада прошло још шест година, а та сарадња са нашим новинама и даље непрекидно траје, срдечно му захваљујемо.

Иначе, Радојица Јовичић добитник је дипломе и пехара за животно дело у енигматици од Енигматског савеза Србије.

Г.О.

Да ли сте знали ...

– да је Венера најистраженија планета? На ову „злу сестру близнакињу“ наше планете, како је популарно називају пошто је приближно исте величине као Земља само што поседује отровну атмосферу због које са неба падају токсичне, киселе кише, послато је чак 28 мисија.

– да се на основу старих надгробних споменика може закључити да је у првом веку просечан људски живот трајао 32 године? Данас, две хиљаде година касније, просечан животни век је око 72 године.

– да је први град на свету који је достигао милион становника био Рим, 133. године пре нове ере? Лондон је милионитог становника добио тек 1810, а Њујорк 1875. године. Данас у свету има око 300 градова са више од милион становника.

– да је Наполеон писао добре и необичне романе? Његов роман „Војвода од Есекса“ дело је о утварама које подсећа на приче Едгара Алана Поа, а написао је, у источњачкој традицији, и роман „Пророкова маска“.

– да људи на нашој планети годишње бацају око 50 милијарди тона различитих отпадака? Скоро трећину тог отпадака чини пластична амбалажа а сваки дан се произведе четири килограма пластике по човеку.

– да се пиринач у току кувања увећа три пута? У Азији се сваког дана поједе око 1,5 милиона тона пиринач, што је отприлике брдо шест пута веће од Кеопсове пирамиде! Некуван пиринач може да се одржи неограничено, под условом да га не нападне жијак.

– да коњи спавају претезно стојећи? Њихове ноге имају нарочит систем тетива, костију и зглобова који може без напора да издржи тежину ових крупних животиња, док су им мишићи у стању мировања потпуно опуштени.

– да се, иако су већ 250 милиона година на земљи, бубашвабе нимало нису промениле? Научници су досад успели да опишу око 3.500 врста ових примарно крилатих инсеката, а верује се да их има барем још толико неистражених.

Светлија будућност

Након што је успешно спровела дијету, постала је лака женска. Стигли смо до самог дна. Али нас ништа не може зауставити.
Тачно је да бисмо могли да хранимо пола Европе, али нас је она већ сита.
И ја сам за промене. Само ме оставите на функцији.
Наш пут у светлију будућност води преко ударних рупа. Овог месеца ми је дигнута плата. Дигли је лопови у градском превозу.
Ненад Ђорилић

Лековите летње мисли

Волим пливање, али не у дуговима!
Уместо душека покушао је да надува своју плату. Лети у женској моди настане ротација. Доњи веш постане горњи.
Ред је да и ја осетим слани мирис. С лица ми се слива зној. Летовање ми је нудистичко. Дупло голо!
Душан Старчевић

Од данас до сутра

Храброст је бити херој... у миру. Живот је највећа школа. Зато је мало стогодишњака!
Некад сам имао у сваком џепу пара. Сад носим панталоне без џепова. Док си млад уживај. Кад остариш, опет уживај! Од сећања.
Где год станем... ред. Само у глави неред. Био сам поштењу корен. Сад сам ко рен!
Код нас „од данас до сутра“ траје годинама. **Стево Бздилић**

Транзиција

Савремени стандард је штркљаст. Расте, а не шири се.
Трећина становника Србије пуши, а око две трећине се пуши на мукама транзиције. Катастрофе могу бити природне и неприродне. Ове друге су се показале као много опасније.
Срећа да је Земља лоптаста, па људске глупости могу што равномерније да се распореде. Историја? То је најчешће борба за географију.
Слободан Дучић

Молим за реч

Пензионери свакодневно мере притисак. И они неком да узму меру.
Наручио сам пицу од куће, али сам замолио да ми је не доносе док не примим пензију. Једна ћерка на твитеру, друга на инстаграму, трећа на фејсбуку, а син на бироу.
Откада ми је смањена пензија не говорим с поштаром. Редовно играм лото. Очекујем бољитак 2016, 2017. или 2018. године.
Једва чекам вест да ми враћају пензију, па да лајкујем.
Дејан Патаковић

Коцкање

Уместо да се котрљамо, ми се коцкамо. Поштујемо своје време. Сваки дан нам је добро дошао.
Неким више фали памет у глави него новац на рачуну. Ко има душу и срце, ни од кога не мора да тражи помоћ.
Радимо шта хоћемо, зато нас посао и неће. **Драган Симић**

Циркус

Не идем више у циркус, довољно је да укључим ТВ.
Живео је на „високој ноzi“. Зато су му и дали ћелију на спрату. Шта ће Србима краљ када имају толико локалних богова.
Ми пливамо и на сувом. Поплаве нас научише тај стил!
Карло Вереб